

ENTRA= LISTA

CENTRALISTA

Felelős szerkesztő és kiadó: Papp György.

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

A Budapesti Növendékpapság Magyar Egyházirodalmi Iskolája.

Kézirat gyanánt.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Prohászka Ottokár-utca 7.

Telefon: 383—141.

Megjelenik minden tanévben kétszer: decemberben és júniusban.

Évi előfizetési díj: 2 pengő.

A m. kir. póstatakarékpénztári csekkszámra száma: 25,219.

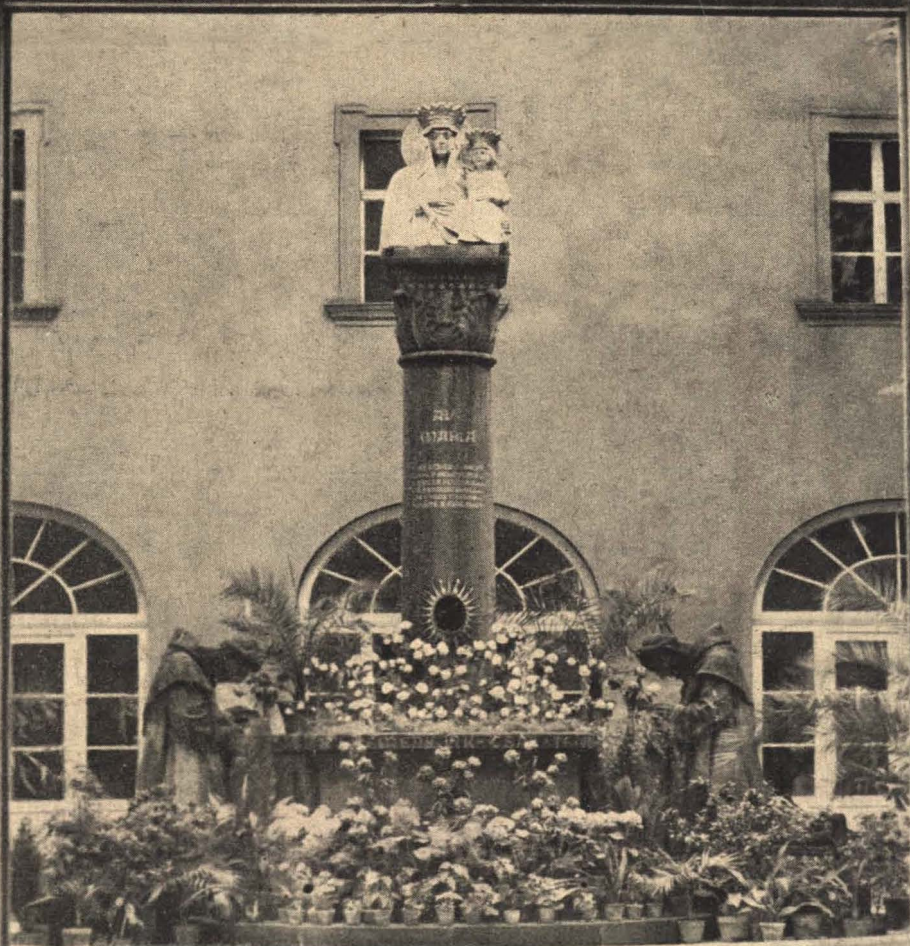
*

Tisztelettel kérjük az elmaradt előfizetések mielőbbi megküldését.

A címváltozást tisztelettel kérjük bejelenteni.

TARTALOMJEGYZÉK

Az Úr jegyeséből szolgál... Irta: <i>Zakar András</i>	35
Tóth Tihamér titkaiból. Irta: <i>B. J.</i>	37
Krisztus és a varjak. Irta: <i>Ny. F.</i>	39
Régi idők . . . régi nóták . . . régi melódiák . . . Irta: <i>Dr. Teller Frigyes</i>	42
Itthonról	44
Újmiséshez egyszerű szavak. Irta: <i>Városi István</i>	52
A római út. Irta: <i>S. S.</i>	53
Szigorlatom napján	54
A „Nemes Iskola” élete	55
Könyvek között	56
Jó munkát!	57
Hírek a Szemináriumról	58
Örökmécs. Irja: <i>Marczell atya</i>	60
Csak a tűz ki ne aludjék soha!... Irta: <i>Dr. Barabás Ferenc</i>	61
Élet a föld alatt. Irta: <i>Csomor Ernő</i>	63
Levél a végekről. Irta: <i>Dr. Halász Pál</i>	65
A budapesti hivatásokról. Irta: <i>Dr. Bárdos István</i>	67
Kinevezések és címváltozások	68
Gyászunk	68

CENTRALISTA

1940
május

AZ ÚR JEGYESÉBŐL SZOLGA . . .

Irtta : ZAKAR ANDRÁS

„Postulat Sancta Mater Ecclesia...” hangzott fel tegnap az oltár előtt. Az Egyház követelte, hogy alig három hónapi várakozás után nyolc szubdiákonusa diákonussá szenteltessék.

Az Egyház felszólításában az Úr Krisztus kívánsága jelentkezett. És abban a pillanatban, amelyben megértjük az ezekben a szavakban rejtett krisztusi vágyakozást, epedést, szétnyílik a papszentelés dogmatikai tartalma mögött egy függöny, hogy a szentelés misztikus örömeinek mélységeibe engedjen bepillantást.

*

Az alszerpap egy életre, az örökre meg nem szűnő életre átadta magát az Úrnak. A teremtés és fenntartás jogán már eddig is teljesen Istené volt. A szubdiákonátusban azonban azt adta át, ami egyedül volt a sajátja: szabadakaratú elhatározását, hogy mindenét önként Isten rendelkezésére bocsátja. Ezt az adományt az Egyház elfogadta, megerősítette, megszentelte, magához kapcsolta. Ez volt az eljegyzés napja: az Egyházban maga az Úr hajolt le az alszerpaphoz, keblére vonta, homlokra csókolta, eljegyezte magát vele. Lelkébe költözött az örök tisztaság fogadalmakor. Hogy pedig ez az új otthona szeplőtelenül tiszta legyen, ezzel a csókkal kiégetett a lelkéből minden bűnt, amelybe a testi vágyak vonták és maga öltöztette fel jegyesét a szüzesség köntösébe. Az eljegyzés napja óta az alszerpap-lelkét, testét Jegyesének adja át. Minden gondolatát, tervét, vágyát neki mondja először, az övé minden eszme, elhatározás, érzélem. De az övé az egész teste is. Szeme már csak azt nézi, ami Jegyesének kedves. Ajkát csak olyan szókra nyitja meg, melyekben Jegyese kedvét leli. Csak azt hallja meg és azt hallgatja, ami Jegyesének dicséretéről beszél. Csak annyi ízt és illatot érez, amennyi nem veszi el fogékonyágát a mennyei édesség élvezésére. Kezének minden mozdulata a Jegyesért fárad, lábának minden lépése őhozzá közelebb segíti. Egész teste már csak neki él, a vére csak érte lüktet, csak az ő tekintete előtt akar egyedül szép lenni.

És az Úr három hónapig kívánja ezt az egyoldalú szerelmet. Mintegy megpróbál. Elfogadja magunk felajánlását. Elfogadja testünket, lelkünket és ő csak lelkének szerelmével viszonyozza azt. Szeplőtelen testéhez nem enged nyúlni. Mikor pedig eltelik három hónap, — magához kívánja az alszerpapot. Mintha már nem bírná türtőztetni magát, nem bírja már leplezni szerelmét, vágyódik már jegyesének karjába, hogy ő is átadja magát teljesen neki. És a menyegző napján az Úr a szerpap kezébe adja magát. Főlséges misztérium: az Úr az emberre bízta testét. Ezzel a testi világban viszonyozza azt, — mégpedig mérhetetlenül gazdagabban — hogy a szubdiákonátusban a teremtmény neki adta át magát. Az esküvés szövege megmondja, hogy ez a frigy milyen világba tartozik. Egyesül Isten az emberrel, hogy felemelje őt a földtől való érintetlenség országába, a test és vér kívánságai-ból abba a világba, ahol az egyetlen szempont: mi Isten kívánsága?

*

Most, mikor a szent vágyak találkoznak, mikor minden a legbensőbb szeretet és áhítatot sugallja, mikor a végső megnyugvás és istenbefejejtés pillanatai — úgy látszik — örökké véget nem érnek, ekkor az Úr nevében szól a püspök: *Diaconum oportet ministrare!* A Jegyes egyszerre felébreszt az álmodozásból és szolgálatra küld. Nem csendes együttlétre hív, hanem parancsol: menj szolgálni. Szolgálni, ami a legkijózanítóbb, legemberibb, legközönségesebb. Nem kegyetlen és hideg a mennyei Jegyesnek ez a kívánsága?

Nem, mert ezzel csak növelni akarja minden földi elképzelésen túl azt a boldogságot, amire készültünk. S ha eddig a várt boldogság öröme borzongatott meg, az az öröm, amit a szolgálat közben ad, minden emberi ajkat elnémít.

Szolgálni küld, hogy minden bukás okát, a **kevélységet megtörjék**. Az Úr testével együtt lenni, azt gondozni, hordozni, kiosztani, — van-e ennél fenségesebb méltóság? Nincs, és minél magasabb a kitüntetés, annál közelebb van a veszély a

bukásra. Ezért küldi a Jegyes a diákonust: legyen szolgája minden embernek Isten felé.

De küldi másodszer azért is, hogy meglássa, **mennyire szereti őt**. Mikor a földön járt, akkor mondta: „Ha valaki szeret engem, az én beszédeimet megtartja” (Ján. 14, 23). Most meg akar győződni arról, hogy erős-e a mi szerelmünk. A szolgát annyira, mint Isten parancsa szerint élni, az ő akaratát teljesíteni. Aki ezt következőlegesen végbeviszi a legkisebb dolgokban is, — az szereti őt. És ha ez a szolga életébe kerül? — „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért” (Ján. 15, 13) — elsősorban mennyei Barátjáért.

Legmélyebb értelme mégis annak, hogy az Úr szolgálni küldi a diákonust az, hogy **hasonló legyen őhozzá**, aki nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon. A krisztocentrizmus szerint a teremtő Isten legértékesebb gondolata az Isten-ember. Mivel pedig legértékesebb, azért logikailag a legelső. Más szavakkal: Isten, mikor a teremtés művébe kezdett, első elhatározása volt: teremtsünk Istenembert, ezután — az egymásutánt logikailag érve — következett: ezért az Istenemberért teremtsünk világot. Jóllehet Krisztus „jött, hogy keresse és üdvözítse, ami elveszett” (Lk. 19, 10), a teljes megokolás szerint nem Krisztus van a világért, hanem a világ van Krisztusért, az ő megdicsőítéséért. Ha azonban ez igaz, akkor igaz a következő állítás: a szenvedékeny testben eljött Krisztus, a teremtő Isten legértékesebb gondolata. Hiszen az Istenember egy, a történelemben megjelent valóság. Úgy, amint megjelent az Úr Krisztusban, úgy volt tárgya Isten első teremtő gondolatának. Az Úr pedig tökéletes emberi testben jött közénk. Lelkének az egész emberi nem bűnei, testének a fáradságos munka, üldözések és kereszthalállal végződő szenvedései okoztak fogantatásától kezdve állandó és kimondhatatlan fájdalmat.

A „fájdalmak embere” a teremtő Isten legértékesebb eszméje. A fájdalom itt nem hétköznapi értelemben veendő, hanem abban, amelyet az Úr élete tár fel. Minden verejtékes munka, minden nemes küzdelem, minden fájdalom a magunk és mások bűnei miatt; minden változás, mozgás az örök értékek szolgálatában — szenvedés. A tökéletes érték abszolút nyugalom, Isten, kiben minden ellentét egy fönséges harmóniában csillapodik le.

A szenvedés így legtágabb értelemben véve egy nagy istenigazolás. Bizonyítéka annak, hogy ahol ez van, ott még nem értük el a végső értékeket. De jele annak is, hogy nagy vágyaktól terhes a lélek, mert küzd és halad Isten felé. Maga az Istenember szenvedéssel csordultig tele életével hirdeti minden teremtmény örök feladatát: küzdeni Istenért, mert minden csak benne találja meg végső nyugalomát.

És ezt hirdeti isteni megbízásból a diákonus azzal, hogy egész élete szolgát. Más akaratának veti alá magát, tágabb értelemben szenved. Hirdeti, hogy a szenvedés állandóan nemesít, szebbé tesz, mert közelebb visz bennünket Istenhez. Ennek a feltétele azonban az, hogy — mint a diákonus, úgy minden szenvedő lélek is — az Úrral együtt szenvedjen. Mert amint szűkebb értelemben a munka bármilyen eredményes is ebben a világban, a másik számára nem szerez érdemet, ha nem ajánljuk fel Istennek; úgy tágabb értelemben a szenvedés nem nemesít, nem boldogít s nem válik ujjongó örömmé, ha nem az Úrral együtt hordjuk a keresztet.

A szenvedés elbódító, határtalan boldogságát a természetes ész nem tudja meglátni. A kegyelem mutatja meg ezt a titkot. A diákonusnak pedig a Szentlélek Úristen maga szállja meg a lelkét, hogy ezt a titkot erővel hirdesse. Ő nyomja rá örök pecsétjét, hogy meg ne fogyatkozzék ereje szüntelenül hordozni a nagy örömhírt: „si conpatiamini et conregnabitis”.

*

Az alszerpap az Úr jegyese lett, a szerpap az Úrnak szolgálatban társa, a pap-ságban mindkét szerep összeforrva felemelkedik a teljes szerető-szenvedő Krisztus-képiségre.

„Az Úr lelke énrájtam, azért kent fel engem: elküldött engem örömhírt vinni a szegényeknek, meggyógyítani a töredelmes szívűeket, szabadulást hirdetni a foglyoknak és látást a vakoknak, szabadon bocsátani a megtörtetteket, hirdetni az Úr kedves esztendejét és a visszafizetés napját” (Lk. 4, 18—20).

TÓTH TIHAMÉR TITKAIBÓL

Wie kamst er zu mir?

- [illegible]

Midland ¹¹ and a jeton!

- A) Korunk kinevezés megjelölés (Párgyomány - általános)
 a) szóval v. szóval szó - szóval megjelölés (szóval a szövegben)
 (in a sentence)
 b) szóval szóval szóval (szóval. szöveg - szóval)
- B) Korunk azonosítás megjelölés
 a) szóval szóval (szóval - szóval)
 b) szóval szóval szóval (szóval szóval szóval)
 (szóval szóval)
- C) szóval szóval szóval szóval szóval szóval szóval?
 a) szóval szóval szóval szóval szóval (szóval szóval)
 b) szóval szóval szóval szóval szóval

Aki könyvet ír és vele a nyilvánosság elé lép, gondolatvilágának, jellemének egyrészét tárja fel a közönség előtt. De amíg egy könyv, az író világának egy darabkája a könyves polcokra kerül, addig sok minden történik.

*

Mily gyakran használják ránk papokra ezt a mondást: bort iszik és vizet prédikál, — és nincs-e sokszor igazuk? E mondás igazolását azonban nem találtuk meg ebben a kéziratban. Ami elv volt és irány a katedrán és könyvben, azt most megvalósítva láttuk.

A kéziratból a túloldalon egyetlen vázlatot mutatunk be, ami a mi szempontunkból jelentős. A következőkben ugyanis rekonstruálni szeretnénk a tóthtihaméri beszédszerkesztést.

Ami egy beszédből legelőször papírra vetődött a Megboldogultnál, az egy ehhez hasonló vázlat lehetett. Tehát a beszéd szerkesztésében első a vázlat. Természetes, hogy a vázlatot meg kell előznie egy lélekben végbe-menő folyamatnak, mert csak így érthető meg az az elvontság, ami például a túloldali vázlatban is előfordul. Csak egypár szó, és az, aki papírra vetette, tudja, hogy mit takar.

A szentbeszéd elkészítésének második fázisa a vázlat alapján kézzel leírni azt. Erre a második fokra is találunk nem is egy példát a kéziratban. Kitépett irkalapok, gyászkeretes levélpapírok tanúskodnak arról, hogy a beszéd szerkesztésében minden eszközt felhasznált. A hallgatóságból kiválasztott valaki valóban ott ülhetett íróasztalánál, és folyt a beszélgetés. Hogy miről? A tárgyalási alap már megvolt, le volt fektetve a vázlatban és így nem lehetett elkalandozni messzire. Folyt a tárgyalás A-tól B-ig, C-ig, kis a-tól kis b-ig, mint például a túloldalon „Ha nem az Isten országa jön el” című beszéd vázlatánál. A pusztulás szélére jut az a nép, amelyik „élő víz forrása” helyett „megrepedt vízvermeket” ás. Nézzük csak a népeket. Jön a B. Ime, tehát „szükségünk van az Isten országára”, különben a) Ki vezessen minket... De mit tanít a jelen? A) Korunk krízisének mélyebb rügói... B) Korunk arcán tragikus meghasonlás... C) Vajjon meghallja-e a történelem harsogó tanítását... és egyszer csak elfogyott a papír, kiapadt a toll és a tintasorok mint fekete barázdák szántották a lapokat.

A harmadik fázis a beszéd gépelése. Gépelés közben úgyszólván semmit sem változott a beszéd sem stílus, sem összeállítás tekintetében.

A harmadik és a negyedik fázis között legtöbbször hosszú hónapok teltek el. De ez sem múlt el tetlenül. A beszéd igazán aktuálissá ezekben a hónapokban lett. Innen is, onnan is, ebből a könyvből, abból az újságból kivette, leírta azokat a részeket, eseményeket, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy beszédeinek frissességét, újdonságizét megadják. Ezeket a gondolatokat a legépebb beszédek lapjai közé tette, hogy a készülés és betanulás idején bedolgozhassa.

Csak most jön a negyedik fázis: a megtanulás. Ez nem tisztán mechanikus betanulás. Nem. Ha szabad azt mondanunk, a szentbeszéd ebben a negyedik fázisában kapta meg a tóthtihaméri stílust. Eddig ugyanis sem a kézzel írott szövegen, sem a gépelt szövegen nem történt nagyobbarányú változtatás. De most a nyíllal betoldott részek, áthúzott szavak, mondatok egymást érik. Tanulás közben oldalakat nyír apró részletekre és más csoportosításban ragaszt ismét össze. Nem ritka az olyan oldal, amely 6—8 részből van összeragasztva.

Az elmondott szentbeszédek kéziratai olyanok ezután a negyedik fázis után, mint egy feldúlt csatatér. A nyilak, bekarikázások, áthúzások, tintafoltok és betoldások egy nemes küzdelemről tesznek tanúságot.

*

Ime, így készült el egy tóthtihaméri beszéd. Ekkora munka, ekkora fáradság meg is kapta a jó Istentől azt a jutalmat, amelyet azoknak ígért, akik az Ő küldetésében fáradságot nem ismerve járnak e földi tereket. B. J.

A MAGUNK ÉLETÉBŐL

KRISZTUS ÉS A VARJAK

Az öreg pálos ház udvarában két gesztenyefa áll. Nyáron olyan, mintha árnyékot akarna adni a Szentszűz szobrának. Késő tavasszal — virágzásakor: ezer misegyertyát himbál a május Királynőjének. Az év többi szakában mindenki azt gondolná, hogy semmit sem használ a két gesztenyefa. Pedig nem így van. Kora tavasszal, amikor még kalapban nevetgélnek a kispapok a lapostetőn, eljönnek a két fához a varjak. Ügyetlenül tépik, húzzák kajmós ágait. Fészek lesz belőle. Akadna a világon puhább anyag is, de a varjaknak ez kell; — ki tehet róla! S talán a kispapok szelíd évődéséért nem is volna érdemes újabb fészeképítési módot tanulni... Meg aztán a varjak tudják, hogy a szent falakon kívül „varjak”-nak hívják magukat a papokat is, és ez a tudat elégtételt ad akármilyen gúnyolódással szemben. Belül is tudják ezt; és ez a tudat már eleve megfojtja a legjobb tréfákat. Senki sem csodálkozhatik mármost, ha a kalapos sétáló társaságban az egyik reggelen fölvetődött a méltatlankodó kérdés, hogy miért hívják a papokat varjaknak?!

— Mert feketék!

— Mert folyton kárognak...

— Mert fából készítik a fészkeket...

Ilyesfélék voltak a megoldások. Valamennyi olyan különös és olyan megdöbbenően valószínű, hogy az igazság kedvéért utána kellett néznem, hogy tényleg feketék-e a papok, tényleg kárognak-e folyton és hogy miért nem készítenek puha fészket maguknak. Ezekről szeretnék egypár szót szólni.

FEKETE ANGYALOK

Ne gondoljon most senki sem regénycímre, hanem inkább Szent Lázár házára a Boldogasszony-útján. Az Írásból tudjuk, hogy Lázár a dúsgazdagok portáján húzta meg magát; úgylátszik, fiai ebben is követték. Úgy áll a pirostéglás ház a villák között, mintha koldulna. Téli időben egy ajtót nyitogatnak rajta legjobban: a kápolnáét. Melegedni húzódnak be az emberek. Mert a katolikus templomok melegek, hajlékonyak.

A lazariszta kápolna látogatói csaknem mindig ugyanazok: öreg néni, síró asszonyok, néhány kongreganista; néha egy-egy idősebb férfi. Távozásukkor pénzdarabot dobnak a sok persely valamelyikébe; — kispapok is járnak erre... Néha különös látogató is akad: nemrégiben egy fiúcska állt meg érdeklődő szemmel a kápolnát felező vasrácsnál.

— Sophie! — szölitotta meg a kísérőjét — az a Jézuska?!

— Igen.

— Melyik?! — kérdezte a gyerek.

— Ott abban a kis házikóban.

— És az ott a mennyország?
 — Az.
 — Be lehet menni? — folytatódott a logikus kérdés.
 — Nem, mert itt a rács.
 — Miért van itt a rács?
 — Majd vasárnap kinyitják és akkor bemegyünk — ütötte el a kérdést a nevelőnő. — Milyen kár, hogy nem magyarázta meg, a rács a gondolatok és érzések durva vasköteleit vagy pókhálóját jelenti.
 — Gyerünk már ki!... — tért vissza a kislegény a hétköznapi élethez. Indultak kifelé. Az utolsó padban két kispap gubbasztott kézre-hajtott fővel.
 — Sophie! mi az a fekete ott? — ijedt meg a gyerek és rábökött az egyikre.

— Azok pap bácsik... — Elmentek.
 Azt mondják, hogy a gyerekszemet az Édenkertből felejtette itt az Uristen, s lám, még ez a tiszta szem is csak a feketét látja bennünk: a varjút! Fekete varjak! Olyan bántó ez a gondolat.

Talán azért örültünk annyira annak, hogy Szent Imre herceg napján egészen fehérbe öltöztetett a püspök; de még szebben felöltöztetett a Szentlélek Isten. Olyanok voltunk, mint a nyolc boldogság. Olyanok: mint a virágzó fák. Talán meg sem érdemelhetné ez a bűnös Város, ez a Babylon, hogy kiléptünk az utcáira. Mennyire fájt volna, ha megint csak a varjút nézik rajtunk az emberek. De nem történt. Alig léptünk hármat a kaputól, — az első sétán — gyereksem mosolygott ránk. Sokáig nézett, mosolygott, nézett és ezt mondta: „Dicsértessék a Jézus Krisztus!”

Oh, a Paradicsomból ittfelejtett gyereksem nemcsak a feketét veszi észre rajtunk, hanem a kegyelem köntösét is, és dicséri érte Jézust. Boldogok az istenlátó tisztaszívűek! Milyen mély és sötét titok húzódik meg egy félrefordított tekintetben! Milyen kár, hogy annyian semmit sem szólnak, ha találkoznak velünk. Ezek azok, akiknek a szeme sötét, és azért mindent és mindenkit feketének látnak.

Testvérek! Most, amikor a stólaival örökre átkötötte rajtunk a Szentlélek Isten a fehér ruhát, dicsérjétek mindannyian Jézus Krisztust! Azt pedig ne higgyétek, hogy a papok fekete varjak. Hívjátok őket inkább fekete angyaloknak!

VARJÚÉNEK

Mindenkinek volt már olyan unalmas órája, hogy öreg könyvek kerültek a kezébe. Ismertető jelük az, hogy porosak, sárgák, a „Ferenc”-et cz-vel írják, de az igazán öreg könyveket arról lehet megismerni, hogy zsidó a kiadójuk. Akad ez értékek között mindenfajta. Egyikre ez volt írva: „Mindenkinek és senkinek sem való könyv.” Belül meg ilyesfélét mondott:

Oh ti papok! — nem tudom, hogy gyűlöljelek-e vagy inkább útál-
 jalak-e titeket!

Inkább utállak titeket. Meg sajnállak is titeket! Ti vagytok, akik a burjánzó meleg életet körülkárógtok... Ti vagytok a sápadt halál szolgálói; a halálról prédikáltok, de nem élitek... Előletek futnak az erdő tiszta Nymphái...

Ványadt könnyőretekéből a bujaság kandikál ki... Csukjuk be ezt a könyvet!

Tehát mégis kárognak a papok?!

Miután a püspök átkötött stólával, egy könyvet adott a kezünkbe, és megengedte, hogy olvassuk mindenkinek. A címe ez volt: Örömhír. — Mindenkinek és a Senkiknek nem való könyv. Abból, amit felolvastak, csak ennyire emlékszem: „És fölkiálta Simon Péter: Jó nekünk itt nagyon, Uram! építsünk három tabernákulumot!”

Amit ránk biztak, mi kiáltani fogjuk: „Építsünk tabernákulumot!” Hadd lakjék közöttünk az Örökkévalóság, hogy örök életünk legyen! A vágyó embernek örömhír lesz ez a szó és akinek füle van a hallásra, az meghallja.

Testvérek, ha a Szent Könyvet olvassuk nektek, ne tekintsétek a mi szónkat öreg kárognak, hanem örömhírnek, éneknek!

A LEGPUHÁBB FÉSZEK

A varjak gallyakból rakják a fészkeket, és úgy látszik, mintha mi utánoznánk őket. A fészek a tűzhelyet jelenti, az otthont.

A vakáció első napjai többnyire az ismerősökhöz és régi barátokhoz vezetnek. Az idősebbjére alig ismerni rá. Megváltoznak. A legnagyobb változás az, hogy némelyik karján puha-arcú kisbaba ül. Legtöbb dicsekszik vele; — és rendjén van ez így. Csak a mód nem helyes, ahogy dicsekednek: „Látod, — mondotta az egyik — ez minden örömöm és boldogságom! Elhiszem, hogy szép dolog prédikálni az embereknek hivatásból, de a szavak még akkor is csak szavak, ha nagyon szépek is. Ez meg itt egy igazi, eleven baba!” — bizonyosságul megcsókolta az aprószenetet. Ugyan mit kellene ilyenkor felelni? Legjobb lett volna azt válaszolni, hogy igen naív dolog azt a kedves teremtest szembehelyezni a nála még szentebb dolgokkal, mert a szent dolgok hierarchiába vannak osztva és nem két ellenséges táborra. Dehát a kispapoknak az a sorsuk, hogy a hitvédelmi feleletekre többnyire két nap mulva döbbennek rá. Ezt sem mondották el sohasem. Nem is kár érte! Most már egészen más-képen felelnénk. A legpuhább fészket az Uristen nekünk adta!

Oh, talán még sohasem írták le olyan egyszerűen az Isten jelesét, mint ahogy nekünk mutatkozott!

Fehér vásznon pihent a mi Istenünk Teste... olyan volt, mintha az egész föld virágzott volna benne. Virágzott benne a lágyág: mintha búza béléseiből készült volna. A szépség: mintha körülötte feszült volna a liliumok minden bája. A puhaság: olyan volt, mint a kenyér. Az erő: mintha a lét fenekéről fölcsapott hullámtaraj lett volna; az irgalom, a szeretet, a béke áradt a mi Istenünk Testéből.

A püspök pedig megengedte, hogy kezünkbe vehessük Krisztus Testét, és hogy a miénk legyen.

Oh, ha tudnátok, mit jelent kézzel fogni az Istent! Vaksötét éjszakák bizonytalansága után kézzel tapintani, hogy él! Gyötrő kívánságok után érezni azt, hogy szeret; kusza gondolatok, ijedtségek után elnyugodni Szíve békéjén... Lázás, édes örömmel, remegéssel megmutatni mindenkinek, hogy a miénk! Oh — akkor megérténétek, hogy milyen boldogság nyílnak embernek a földön! S hogy az Isten nekünk adta a földön a legmelegebb fészket.

Amikor a szent Testet először engedte megfogni a püspök, gondolataink olyan zaгыva himnusz voltak:

„Üdvözlégь, Oltáriszentség!

Imádjон Téged a kezünk, ha megfogunk Téged!

A gyertyák, amiket neked gyujtanak.

A gyermekek életütemtől zakatoló szíve, ha hozzájuk mégy.

A bűnösök könnye, mert rút hálátlanság Ellened bűnt követni el.

Imádjanak a kispapjaid a fehér karingben,

De legfőképen imádjunk mi, akiket Te választottál magadhoz,

Aki az örökké áldott Isten vagy. Amen.”

Most, hogy a gondolataink egy kicsit elnyugodtak, el kellett ezt az igazság kedvéért mondanunk, Testvérek; azt, hogy a Krisztus varjai nem feketék, hogy énekük az evangélium, és puha otthonuk a Tabernákulum. Áldjátok érte azt, Aki minket kiválaszott, Aki az örökké áldott Isten. Amen.

Ny. F.

RÉGI IDŐK... RÉGINÓTÁK... RÉGI MELÓDIÁK...

IRTA: DR. TELLER FRIGYES

Húsz esztendő távlatából emlékezni a régi centralista évekre annyi, mint beállni egy érzés meleg áramába és boldog-leledten ráhagyatkozni a sodrás beszédes örömeire. Hogy miképen is volt akkor? — Akkor bizony őt álló esztendeig égett a világ minden sarka, Ebbe a nagy világzengésbe belenőtt ifjúságunk pedig végigszenvedte a nélkülözések és koplalások minden el nem mondható gyötrelmét, amire aztán ráadásul még a forradalom hidegrázása következett. Ez a szörnyű istenítélet siralomházzá változtatta otthonainkat, a magyar családok százezreit. Mert mindenütt sirattak valakit vagy valamit. A háborút a nemzetek életében ultima rációnak s az erőszak kategóriájának mondják. Nos, a mi generációnk ugyancsak megtapasztalta azt, hogy ezen ultima rációban a rációból semmi sincs s hogy ez a kategória nem az értelem és szív, hanem az ököl kategóriája, észbontó brutalitás, a kereszténységtől való totális aposztázia, mely borzalomba és lázadásba kerget észet és szívet egyaránt.

Ily körülmények között centralista kispapnak élni, remélni, dolgozni és kitartani, eszményekről le nem mondani, hanem Istenbe menekülni és a győzelmes jóban hinni, legalább is azt jelentette, amiről a régi latinok dicsérete szól: „non magna dicere, sed magna facere”, — nem mondtak nagyokat, de nagyokat tettek.

Egyetemí előadásaink hol voltak, hol meg nem voltak, ennivalónk pedig leginkább nem volt. Azaz, hogy mindig volt akkor, amikor Saly prefektus úr néhány kispappal korahajnalról sorbanállva a Vásárcsarnok előtt néhány zsák káposztát szállított a hátán asztalunkra a vörös „boldogságban”. Amint az Irás szerint: „A föld pedig pusztá és üres vala és sötétség vala a mélység színén”, azonképen vala a mi konyhánk is pusztá és üres. Amde a káposzta és répa bűvös energiái új erőkkel villanyozták fel a korgó kispapi gyomrok horpasztát az ontológia és a többi nagy tudományok befogadására.

Ebben a romokban heverő, feketére üszkösödött összeomlottságban alig volt valaminék és mégis nagyon gazdagnak éreztük magunkat, mert érintetlen épségben volt meg bennünk az Élet tavasza, az ifjúságnak egekig lobogó optimizmusa és töretlen reménysége. Mindahányan a fiatal élet el nem dalolt dalainak voltunk

szépművi hangszerei, kik nem ismerték még az elhangolódás boruját és kínját, mert akkor még erősen hitték azt, amit Szent Ferentől tanultak: „Quantum homo est in oculis Dei, tantum est et non plus!”, — az ember annyi, amennyinek Isten szemében látszik és semmivel sem több! És milyen kár, hogy az élet ezt a belátást csak olyan ritkán respektálta.

Ez a megszentelt tűz és lobogás pedig legigazibban a muzsikában revelálta harmóniáit. Mert a zenét nagyon szerettük. Ez a zene elsősorban liturgikus zene volt, melynek hangneme az esti próbákön csupa derű, jókedv és öröm. Aki csak tudta, énekes volt. Dolgunkban tulajdonképpen egészen magunkra voltunk hagyatva és csak elvétele jött be hozzánk Pichler Emil operaénekes, a belvárosi templom akkori kiváló karnagya, akinek liturgikus zenei tudásán kívül csak a hozzánk való ragaszkodása volt nagyobb. És mi énekeltünk szívesen, szépen, kis ahogy bírta és győzte a Haller-, Goller- és Perosi-miséket. Általában nagyon kis repertoírunk volt. Csak éppen a gregoriánnal sehogya sem boldogultunk. Nagy ünnepi alkalommal öten-hatan a Graduálé elé álltunk, de közös véleményen alig voltunk.

Műkritikusunk is volt: a nagyműveltségű és boldogemlékű, jó Babura spirituális úr, aki nagyon szerette a zenét és a maga gyönyörűségére csinálta is kicsi harmóniumán, de legfőként az énekeseket szerette. Dicséret, buzdítás sohasem hiányoztak tarsolyából részünkre. Uzsonnakávéja meg évszám a cantus magister honoráriuma volt. Mecenási hajlandósága másban is megnyilatkozott. De ennek története van.

A „tzikádori egyetem” nagytekintetű tanácsa, melynek tagjai az egyetemi rendtartás szerint csak duktorságtól le nem viselt jellemű és gerincű páterek lehettek, elhatározta, hogy a magyar népdal felvirágoztatására zenekart szervez. A rektori hirdetményre az összes zeneművész jelentkezett, számszerint hatan. Volt köztük bőgős, hegedűs meg cimbalmos. Összeszedtük a zeneszerszámokat és úgy látszott, hogy nem sokára gyakorlatozhat a cigánybanda, ám nagy a baj: van bőgő, de nincs egyetlen húr sem rajta. Pedig e nélkül nem születik nóta. Rémületünk a Spirituális úr fülébe jutott. Egyik este aztán betoppant váratlanul a zeneterembe és kivett zsebéből két bőgőhúrt, amelyért — mint később bevallotta — naphosszat rőtta az utcákat, de többet összeszedni az akkori mizériában nem tudott. Alig ocsúdtunk fel aztán a meglepetésből és örömből, már el is tűnt a maga szerény szótlanságában. No, most már minden együtt volt a nagy majálishez, melyet a harmadik emeleti pipázóba terveztünk. A primás Vida barátunk lett, aki kellő szigorral regulázta a banda rakoncátlan kontrását, kibén primási velleitásokat kellett letörnie. Végre elérkezett a várvavárt esemény. Mindenki a lampionos pipatóriumban szorongott, mikor felsírt a hegedűn a régi magyar bánat: Cserebogár, sárga cserebogár... A nótaszó nyomán a messzi magyar búzakalászos rónák illata suhant messzenéző arcunkba. Könnyesek lettek a szemek, szótlanná váltak az ajkak. És ebben a döböntő csendben csak a lelkek beszéltek a lelkekhez, azokhoz, akik valahol messze vannak tőlünk és most mégis velünk vannak. Valami megmozdult a lelkek mélyén... De ki tudná már ezt elmondani. Mert a nagy nekifeledkezés után jött a ropogó csárdás és táncolt mindenki, csak úgy porzott. A nagy vigalom kellős közepén egyszerre csak megnyílt az ajtó és az ajtóban a Spirituális úr. Azt hittük, hogy menten leszakad a mennyezet, mert a szoba közepén legviharosabban bokázott az — aszkéta duktor. A jó Spirituális úr arca azonban víg mosolyra derült és mosolygása azóta is kísér.

Aldja meg az Isten az ő emlékét és mindazoknak életét, akik valaha a centrális szeminárium énekkarában zengő hangon delolták Isten dicsőségét, jól tudván, hogy az emberi élet nem több és nem más, mint a prelúdiumok sorozata ahhoz az énekhez, melynek legelső és ünnepélyes hangját a Halál szólaltatja meg. Azért hát addig, ameddig, de legyen: életünk fénylő harmóniák diadalmas zengése a „Szoltáros könyörgésére: „Paratum cor meum, Deus... cantabo et psalmum dicam!”

G. M. B. 1940.

Ez a rövidítés volt az újesztendő első jegye, amit rárótt minden ajtóra. Jelentését sokféleképpen magyarázzák. Mi tudjuk, hogy a házszenteléskor, amikor az apró szobák ajtaján így rögzítették az áldást, megpecsételték ezzel az újesztendő munkáját, örömet, nehézségeit is. Talán nem lesz hiábavaló összeszedni mindazt, amit az Isten áldása termelt a kis szobákban és a széles folyosókon.

Szilveszter.

Eddig az óesztendőt csak csendes beszéddel temettük, — esetleg valami ártatlan teával. Az idén előadásra is tellett a lelkesedésből. Színre került az egyik prefektus világljárása: Don Quichote nyomán megfordult a kecskepásztorok között, lova helyett tevéjét vezetvén: a népszerű Szalómét. Sancho szerepét, a fegyverhordozóét, a ház öröme, a magyar cserkész töltötte be. A kalandok anyagát az ebédlő olvasmányai szolgáltatták, részben a ház közhelyei: A ping-pong-terem hangneméből konstantinápolyi hangulat fejlődött ki, a missziós bolt a keleti kereskedelem képét vette föl, a nemzetközi helyzetet pedig élénk színekkel ábrázolta az a hajó, amely egyúttal pillantást engedett vetni a vízcserkészlet szépségeinek rejtekébe is. A zenekar igen szépségesen játszott.

Hóember.

Igazuk lehet azoknak, akik a művészetet a játékosztönnel hozzák kap-

csolatba. Néhány játékos kedvű alumnus ezen föllelkessedve, elhatározta, hogy Michelangelo Mózesét megformálja hóból. A mű elkészült. Nagyszabású volt, legalább 4 méter magas. A művészek özönével kapták a dicséretet: „Szép! Szakasztott Pázmány!” Ilyen laikus a világ: bírétumnak nézi a Mózes-szarkákat... A hallatlan tudatlanság láttára a művészcsoporthadnagya oldalba vágta a szép figurát e történelmi szavakkal: „Ej, hát mért nem szólalsz meg!”

A tél.

Legnépszerűbb sportja nálunk a korcsolyázás. Ez úgy történik, hogy egy vagy két korcsolya forog közkezen, illetve lábon, mindaddig, amíg el nem kopik. Köszönet ezúton is a nagylelkű adakozóknak! — teljesen egyenjogú sport az előbb említettel a sízés is (l. Magyarosan c. folyóirat). Ez pedig abból áll, hogy egy heti előkészület után hárman kivonulnak a Hárshegyre; — ott tüske tépi, nyüvi, szaggatja őket, hó eláztatja, s éhesen, átfázva estére érve imígyen szólnak: „Gyönyörű volt!” Experto crede!

Régi szokás.

Farsang táján a ház főduktora kijelentette, hogy a Vicerektor úr felújítandó egy régi szép szokást: három babszemot rejtett el a farsangi fánkban. A három babszem három ezüstpénz névértékével bír, amit a becsü-

letes megtalálónak a Gondnoki Hivatal azonnal folyósít. A Vicerektor úr a vég-
szóra lépve be az ebédlőbe — falrengető
tapsot kapott; mindamellett szokatlannak
találta a nagy népszerűséget és őszintén
bevallotta, hogy valami ellene irányuló
manőver lappang a prémiumok kitűzésé-
ben, mert emlékezetét túlhaladja. Mind-
amellett az erkölcsi kényszer hatása alatt
kitűzetett a három ezüstpénz. Mi, talán
mondani sem kell, hogy a fánkokban
találtunk vagy 8—10 babszemet is és az
a körülmény, hogy csak hármat jutalmaz-
tak, — eleve gyanússá tette az esetet.
Bizonyára régen is így volt.

Az a még régebbi szokás, hogy nagy-
csütörtökön a Rektorral az élén az elől-
járók szolgálnak fel, — teljesen eltűnt!
Kár. Igazán érdekes volna.

Tanár Úr!

Néhány kiváltságos V—VI. évesnek az
a szerencse jutott osztályrészüll, hogy
taníthat. Milyen különös érzés őt rövid
esztendővel az iskolapadok után kézbe-
venni teljes hatalommal az osztályköny-
vet! Mennyire magabiztató az a sok
figyelő szem, mégha kisiskolások is.
Milyen öröm, hogy értelem van ezekben
az apró szemüekben is; az meg egyene-
sen szokatlan, hogy gondolkoznak is.
Némelyik túlságosan elevenen gondolko-
dik már: „Hogy van az, Tisztelendő Bácsi,
hogy itt is van egy Oltáriszentség, meg
máshol is?” — lepottorogott meg egy kis máso-
dikos az egyik napon. Ugyanez kérdezte
azt is, hogy Atya, Fiú és Szentlélek, —
miért egy Isten? A szomszédja lekicsiny-
lőleg szólt rá: „Hát nem érted?” ...
„Tisztelendő Bácsi! — jelentkezik, de
beszél is egyúttal — az Imi ezt még nem
érti!” És bajos volna megmagyarázni,
hogy később majd ő se érti...

Koudela Géza stólája.

Aldott emlékü énekmesterünk ránk
hagyta a stóláját és breviáriumát. —
Mondhatnánk: a szívét. A stólát a Can-
tus magister hordozza. Talán inspirálója
lesz a melegszívű Géza Bácsi az ő zenei
pályafutásában is. A breviáriumot jö-

A zenekar története

vendő újmisést forgatja. Így szép ez; bízzuk gyöngéd kezekre — kispapokra — a gyöngyöket. Az Úristen is ezt teszi. Oh, milyen örömet okoz nálunk egy Prohászka-levél vagy Tóth Tihamér-émlék, talán rész ez az Egyház nagy erejéből: a hagyománytiszteletből.

Passiók.

Bizonyára nem ismeretlen Centralista Testvéreink előtt a Magyar Passió szép dallama (Koudela Gézáé), hiszen évek óta énekeljük a rádióban, — de valószínűleg ismeretlen az a sok izgulás, nekikészülődés, amit a passió éneklése okoz.

A jól sikerült passióhoz kell: 1. egy jó könyv, 2. egy jó „kakas”.

A jó könyv azért kell, mert bizony ének közben nehéz a rögtönzés. Megtörtént bizony (jóllehet nem a passió alkalmával), hogy édes magyar anyanyelvünkön tették a szöveget a kántáló elé, s bizonyos hajlítás csak így sikerült, — „mint a stru-uu-uccmadár...” Vagy hallottunk már igen jól kijelölt könyvből ilyesmit is: „... Jézus pedig nem felele semmit. (A sok áthúzás után pedig következett:) Mondá neki Jézus:”

A „kakas” a tenorista neve. Hangutánzó szó. Talán kapcsolatot mutat azzal a ténnyel, hogy valamikor (nem is régen) egyik tenoristánk mesterien utánozta — az analogizált állatot az énekpróbákon a „megszólt a kakas” kifejezésnél, közben olyan gyakorlatra tett szert, hogy feledékenységéből a szent szertartások között is már-már nekikészülődött a megszólalásnak, ami bizonyára nem szolgált volna az ájtatos hívők épülésére. Szerencsére a Gondviselés egy magyaros tenyérrel a szájára forrasztotta a szót; az emléke azonban megmaradt... kell azután még egy á-síp is a passióhoz és egy fázós hely is; ezek azonban annyira nem szellemi dolgok, hogy nem érdemlik meg a tárgyalást...

Képmutatásnak

nevezik manapság általában azt a műveletet, amelynek folyamán valaki előéletéből vetít valamit vászonra. Egyik prefektusunk a Szentföldet járta be. A nagybőjt folyamán azután rendre magyarázta esténként a képeket. Igen szépen folyik a szájából a

szó és nagyon érti a zsidó ügyeket. Képei is sikerültek. Igaz, hogy nála is előfordult, hogy vagy tízperces magyarázat után kérte a következő képet s megdöbbenésünkre kijelentette, hogy amit az előbb magyarázott, az a jelenlevő képre esedékes. Nóta is keletkezett a képmutatásról ilyen formán:

Ijjas Atya írja már az információkat; Amint írja, így bírál el némely nebu-

[lőkat:
„Kegyelmes Úr! szépen kérem, küldje [el ezt máshoz,
(Mert) Nem akar ez hozzászokni a [képmutatáshoz!”

A technika gyerekcipőben.

A depositóriumban nyugszik a régi csöngető óra. Igazi csendélet egymagában is. Előtte csak a kedves nővér varrogat néha: más szemlélője nem akad. Meghalt. A zománcszámok lassan lepattognak róla. Mondják, hogy régen ez dirigálta a házat. Hogy miképpen? Ki tudná?! Semmi értékesség nem látszik le róla. Talán még ütni sem tudott! Egy letűnt kor szimbóluma. Akik hallgatták — talán már szintén hallgatnak: mint az Úristen lejárt órái. A régi órák, amikor a technika gyerekcipőben járt — zenéltek a kispapoknak; a mi idegeinken a villanycsengő berregése szaladgál... Melyik ideálisabb? Az, hogy ne kárpálják egymást a korok, mert igen hamar egymásba olvadnak úgyis: a multban.

Idegenvezetők.

Vendégeink — hála Istennek — gyakran akadnak. A civilek különös tisztelettel járnak a házat, és gyakran vetnek keresztet magukra. Minden semmis dolog különösnek látszik előttük. Egy szakállas úr például a „Múzeum” felírás előtt állt meg nagy tisztelettel.

— Ez múzeum?

— Igen, ... a múzeum.

— Nyitva van? — kérdezte.

— Természetes! Csak éjjelre csukják be.

— Be szabad menni?

— Tessék! — belül könyvre hajoló fejek, tanulási idő van.

— Nincs itt valami emlékmű? — kérdezi az idegen.

— Nincs, — feleli a kispap — de esetleg majd lesz!... — és huncutul megsimogatja szemével a pulpitusa környékét.

Körülmennek lábujjhegyen, kívül az idegen mégegyszer megnézi a fölirást: „Múzeum”. Fejet csóvál; — nem ilyennek gondolta.

Az egyháziak már otthonosabbak. Megmagyarázzák, hogy itt volt a régi infirmária, ... itt egy jó eset történt a Bundala spirituális úrral; ez volt a kápolnapadom. — Imádkoznak is egy keveset ott. — Úgy járnak-kelnek, mintha hazajöttek volna. Megcsodálják, ami szép, megnézik a magyarázókat. Egy kucsmás plébános úr pl. majd minden sarkon megnézte a vezetőjét. Végül is kikívánczozott a mondanivalója:

— Mondja már, maga itt előljáró vagy alumnus?!

— Negyedéves vagyok — volt a válasz.

— Csak azért kérdezem, nehogy véletlenül följebb tituláljam; meg aztán, olyan különös ábrázata is van...

Az öreg

harangozónk, amióta megnősült, egyre szomorúbb lesz.

— Mi baj? — kérdezzük tőle.

— Kenyérgondok — feleli.

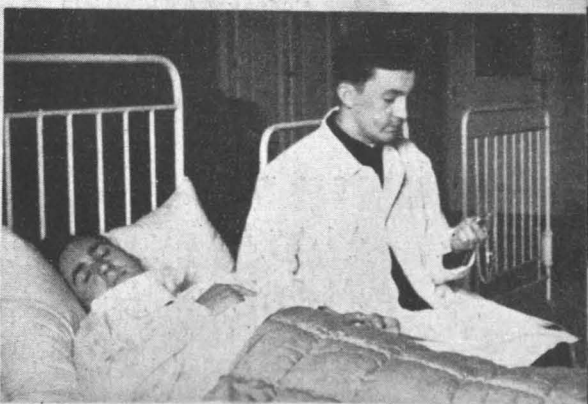
Hát bizony az élet nehéz, vigasztaljuk. De öröm is van benne. Nagy öröm az, ha valaki az egész országnak harangoz a rádióban! Az öreg lemondóan legyint:

— Tisztelendő úr! mit ér nekem a hírnév?!...

És igaza van.

Sine macula.

Nehéz annak, aki a tanulásra adta a fejét! Nemcsak arra kell vigyáznia, hogy nehogy ne sikerüljön az iskola, hanem arra is, nehogy túlságosan sikerüljön. Tapasztalat ténye az, hogy ha valaki kettes bizonyítvánnyal kezdi pályáját és évenként itt-ott javít valamit a nívón, mindenki dicséri. De próbáljon valaki jelessel indulni a 85 vizsga elején, s utána szert tenni másmylen jegyre, bizony akkor néhány szomorú napra készen kell állnia. Mindamellett mindig akadnak olyanok, akik jelessel kezdenek. Jelenleg a helyzet az, hogy 17-en állják még a sarat; ezek azok, akik nem szennyez-

ték be magukat kettesekkel... Sic itur ad Astra!

Teke-rekord.

Mások meg másban tűnnek ki. Az idén 8 esetben dobtak kilencet a kuglipályán. A legszebb két egymásután való dobás eredménye: 18!

Fehér virágok.

A békekútnál, a Szentszűz lábánál a májusi ájtatosságok alkalmával egy szerény kis kép húzódott meg: Tóth Tihaméré. Majdnem elveszett egészen a piros tulipánözönben. Valaki fehér koszorút font köré. Talán azokat a tiszta szíveket jelentette ez a koszorú, amiket ő font a tabernákulum köré. A piros tulipán talán a küszködő szívek képe volt... Hisszük, hogy a fehér koszorú körülötte egyre szélesedni fog!

A Boy.

A személyzet tagjainak legifjabb tagja: Karcsi. Tizenhat éves, gyerekszemű, gyerekhangú, rövidnadrágos kislegény. A kifutófiú szerepét tölti be a házban, s valószínű az a sok mosoly, ami osztályrésze, feledtetni vele, hogy őt már ilyen korán munkába fogta az élet.

Görögök Fehérvárott.

A keleti nap megrendezésére vendégszereplésre hívták meg néhány görög testvérünket Fehérvárra. Elfogulatlan helyről érkezett jelentés szerint: nem hoztak székelyt a házra. Sőt meg is csodálták őket a hangjuk miatt. Mindössze öten énekeltek a kóruson, de csak úgy zengtek a falak. A kórusról lejövet már várta őket a kalauzuk. Az őt dalia ellépett előtte, de ő továbbra is ott várt. Hát a többi urak hol vannak? — kérdezte, s nem akart hinni a szemének, amikor a csigalépcsőről több ember nem szállt alá. Hiába! — a minőség számít, nem a mennyiség!

Árvíz.

Az árvíz a következő formákban jelentkezett: három csőrepedés alakjában (két hideg- és egy melegvizes cső fagyott szét); elöntötte a szemináriumot és ennek birtokát összekötő utakat, ami által gyöngébb utánpótlási hiány mutatkozott, és elöntötte a csónakjainkat, nagyobb eredmény nélkül. A százéves árvíz- emléktáblát házunkban nem kellett se följebb, se lejjebb tenni.

A Kalap.

Nagy K-val kell írni, mert tulajdonnevet jelöl. Kerner spirituális úr kalapját: köznyelven a római út cégérének nevezhetnők. Amikor ezt a kalapot a Spirituális úr a fejére teszi, minden nyelv és nemzetség örömrivalgásba tör ki. Mert ez a föltétel jelzi az indulást, aminek kifejezése magyar nyelven így történik: „Római zarándokok, előre!” Erről a kalapról legendák röpdösnek. Mondják, hogy ez előtt minden ajtó megnyílik a szép Talján országban. Azt beszélnek, hogy ennek alapján rendszeren kinevezett egyetemi tanárnak nézte a jó Spirituális urat egy olasz rendőr, ami ellen ő tiltakozott.

Ez a történelmi kalap az idén feketébb lett ismeretlen okokból, sőt szörösebb. Ebből sokan azt gyanítják, hogy nem is azonos önmagával. Mások úgy gondolják, hogy a 10. római zarándoklatra megújhodott. Akárhogy is áll a dolog, tisztelet neki és Gazdájának.

A képzelettársítás törvénye miatt meg kell emlékezni egyúttal a Spirituális úr köpenyéről is. Ebben avatják — római szabása miatt — a hit tudományi doktorokat. Allítólag az is tradíció, hogy a biblikus doktoroknak fonákjával kell a köpönyeget felvenniök...

Búcsúznak a VI. évesek.

Nehéz azt a sok érzést együtt kifejezni, ami megüli a szívet akkor, amikor búcsút kell mondani a szemináriumnak. Akik itthon maradnak, csöndesen figyelik a távozók arcát, szemét, mintha szeretnének eltalálni valamit abból, ami ilyenkor belül

viharzik. Hogy mennyi minden újulhat föl egyetlen órában, — azt felesleges magyarázni. Példa gyanánt — de emlékek is — mi csak egy rövidke idő élményeit szeretnénk felújítani. Ezért kértük meg a VI. éves testvéreket, hogy írjanak néhány sort mindannyian arról az emlékről, ami bevonulásuk idejére esik: írják meg az első élményüket. Ez következik alább:

Első élményem meglepődéssel kezdődött, mivel a portás „Tisztelendő úr”-nak szólított, bár még civilben voltunk. Ez olyasfélékép hatott, mintha túlcímezték volna.

De ez csak a kezdet volt. Amikor útnak indultam a számomra teljesen kiszámíthatatlan és félelmetes folyosókon, az az érzés fogott el, amelyet legjobban a görög timáo igével fejezhetnék ki: félttem tisztelve, vagy tiszteltem felve mindent, főleg a reverendásokat.

Mostan hat év után ebből egyedül a tisztelet maradt meg, de „hatványozott mértékben” (átoksujtotta területen, pubókáim — folytatná Elsasser atya) és növekedni fog, ameddig csak fennáll a dicső Centrál, illetőleg, ameddig én fennállok. (B. B.)

*

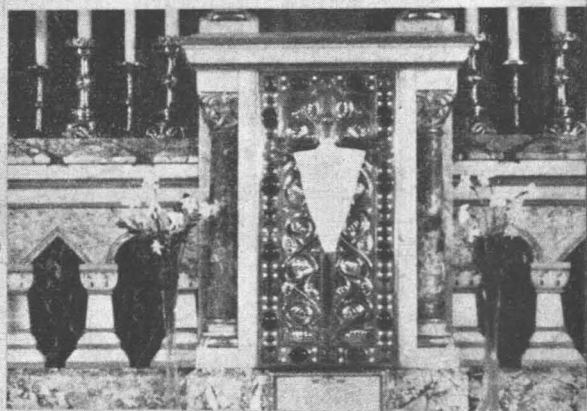
Első és nagyon emlékezetes élményem volt az, hogy megkaptuk az első reverendát. Négy éves gimnazista kispapi álmaim és vágyaim netovábbja volt, hogy reverendában járhassek. Azt hiszem, aznap nem hordozott nálamnál boldogabb embert a hátán a föld. (K. M.)

*

Hatásaiban még ma is lelkemben él az első újév éjtszakája. A „nagy dormitorium” szende lakóira az óév csendje borul. Már az őrangyalok is pihenőre engedik védőszárnyaikat... Amikor egyszer csak álmoképszerűen messziről mintha halottas menet hangját, a „De profundis”-t hallanám... Igen... a harangok is mily szomorúan szólnak... Mi ez? Ó, kit temetnek?... Jön a papi vonulat is. Nézek és eszmélek. Temetik az 1934. évet... Szívem dobog... mindenki hallgat... meglepetten néz... s gondolkodik... Az őrangyalok csendesen ringatnak az Úr 1935. évében első nyugodt álmába 20 meghatott levitát. (F. E.)

*

Nagyszerdától Nagyszombatig

Napsugaras tavasz volt, mikor a Központi Szemináriumba kerültem. A vastag falak, a hűvös folyosók bizony az első pillanatra nem ezt tükrözték vissza. És ha vissza is tudták volna tükrözni, nem lett volna rá időm azt észrevenni, mert alighogy leraktam csomagjaimat, a kis harang mindjárt a kápolnába hívott Szent József-litániára. Lelkemben félelemmel és szomjas kíváncsisággal léptem be. Megdöbbsentem, oh itt mennyi a fény, mennyi a derű és mindjárt éreztem, hogy itt kétszeresen megtaláltam a hűvös falaktól elzárt tavaszt. És többé észre sem vettem a szeminárium vastag falait. (S. L.)

*

Ha úriember új társaságba kerül, be kell mutatkoznia. Erre neveltek mindíg. Hát meg is feleltem derekasán az úri nevelés parancsának. Bemutatkoztam mindenkinek. Nem egyszer, de háromszor is. (L. J.)

*

Első benyomásom az volt, hogy engem, az ötödévre jövőt, az ismeretlent, úgy fogadott mindenki, mintha mindíg centralista lettem volna. Ez jól esett akkor, s most is mindíg szeretettel gondolok rá. (R. G.)

*

Nehéz élményeket megkülönböztetni ott, ahol nincsenek hétköznapiak, ahol az élet állandó lelkesülés és lendület nagy célok biztató hívogatása nyomán. Ilyen hely a szeminárium. A legelső benyomások azonban — éppen újdonságuk miatt — mélyen bevésszük a lélekbe.

Nem jöttem egyedül; hármunkat küldött Főpásztorem egyszerre a Központiba. Nem is először léptem szemináriumba. Két felejtethetlen szemináriumi év állt mögöttem. Mégis megilletődve léptem át a szeminárium küszöbét; a „novitas vitae” nagy indításait éreztem lelkemben. Esteledett. Futkosó, tréfálkozó kispapok körülöttünk. Csomagok... Amint az már év elején szokott lenni.

Hová, merre? Megkeressük a kápolnát! Akik a régi épületet ismerték, tudják, hogy ez nem a legkönnyebb feladat volt. Jó pár ajtón benyitottunk

eredménytelenül. Közben egészen beesteledett. Már a harmadik emeleten jártunk, amikor valaki útbaigazított. Amikor a sötét folyosók és lépcsőház után benyitottunk a szeminárium szentélyébe, olyan hívogatóan és biztatóan fényelt felénk a kivilágított oltár márványa, aranyos tabernakuluma.

Talán azt akarta megmutatni, hol kell a fényt s az új életet keresnem... (M. B.)

*

Én pedig azért is elsőéves korom szomorú, utolsó élményét örökítem meg.

Igen, megesett. Védekeztem talán? Elmondjam, hogy azokban a napokban olyan volt a ház, mint a megbolygatott méhkas? A „reformnemzedék” akkor bontotta ki zászlaját a Magyar Iskolában és mi órákhosszat lelkesedtünk. De ez nem volt elég. A másodéves K. Gy. napjában ötször is bedugta képét múzeumunkba: „Lesz cella!” — „Nem lesz cella!” Akkor vajúdott ugyanis éppen a korszerű átépítés gondolata. Mi pedig ismét — lelkesedtünk és csüggedtünk. Tesék tanulni ilyenkor!

S május 31-én feltétlenül s az összes kollokviumokkal végezve el kellett hagyni a szemináriumot, mert hátha mégis lesz cella... Mint a jég-táblák a zajló Dunán, torlódtak egymásra a vizsgák. A folyosóra már kitett ládákon lovagolva, csomagolás közben is tanultunk, s álmomban Tigletpileszárral viaskodtam. A nagy napon mégis én maradtam alul: hármast kaptam, s Bábel és Asszur minden dinasztíája felém vigyorgott az indexemből.

Megírtam haza a tanévben utolsó lapomat. A tragédiát is. Testvérek sétáltak a kertben. Na, ledobom nekik harmadik emeleti múzeumunkból a lapot, vigyék a postaládába. Dobom is. Száll, száll a lap és — fennakad a régi spirituális lakás (első emeleten) ablaka előtti támasztó pillér tetején. Nosza, partvist ragadok, s rohanok a Spirituális úrhoz. A Spirituális úr pedig a reformnemzedék tevékenységét forgatja fejében. Különös megjelesenemet talán kapcsolatba hozta vele.

En meg a rohanástól alig bírtam megmagyarázni, mit akarok.

— Majd holnap reggel, kedves tisztelendő úr, amikor a Pista bácsi takarít, akkor jöjjön le és lesöpörheti az ablakból a lapot — adta meg végre az engedélyt a jó Spirituális úr, amikor látta, hogy nem a reformnemzedék megbízottjaként léptem föl.

Mentem is másnap. Le is söpörtük a lapot a pillérről. Csakhogy harmat szállt alá hajnalban s végigfolyt tragédiám tintasorain.

Talán még most sem hiszik el otthon, hogy nem én sírtam tele akkor azt a szomorú levelezőlapot. (Cs. I.)

*

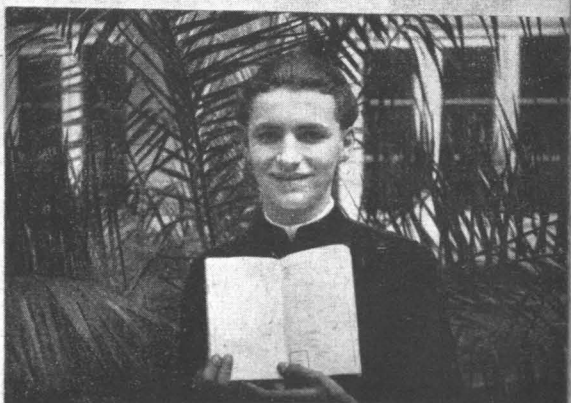
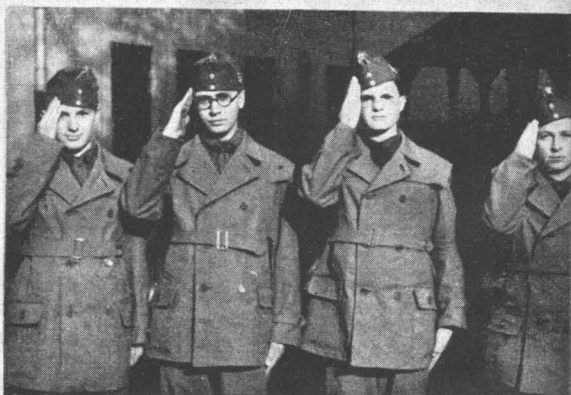
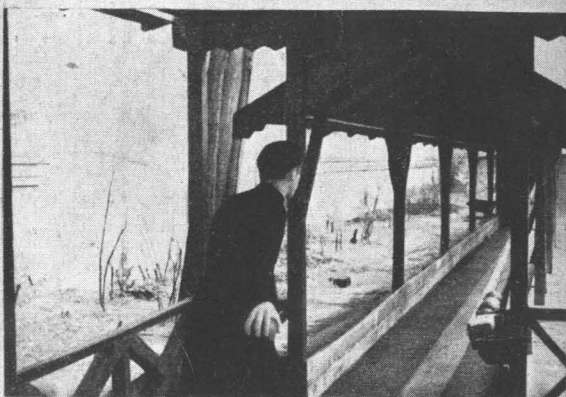
Csendes meghatottsággal szorítjuk meg a távozók kezét... Valami idegenség érezhető ebben a kézszorításban: már nem egészen a mieink ők. De ugyanakkor közelebb is húzódunk egymáshoz: összefog, összefon az az ezer szál, ami az Uristen kezében mindannyiunk életét összegezi, s eggyé válik: — amit mi úgy hívunk: hivatás.

Újmisések.

Lassanként beérik a búza... ez a mi szimbolumunk: a búza, az újmisések áldozata. Olyan törekeny az újmisés lelke, annyira átfinomult, mint a búzakarász szára, s annyi puha szemet hordoz, mint a búzakarász...

Akik kívül vannak, talán már csak az évek ismétlődő emlékét forgatják meg Péter-Pál napja tájékán a lelkükben; egyre halványabban. S mi, — akik az első áldozat valóságának izalmában számoljuk a napokat — merjük azt remélni, hogy az emlékezések közepette rólunk is megemlékeznek. Imádkozzatok, Testvérek, azokért, akik tiszta borból először mutatják be Krisztus Véré!...

— Híradó —

ÚJ MISÉSHEZ EGYSZERŰ SZAVAK

Ki tudja, hol és ki tudja, mikor?
De elhívott a próféták Hívója,
Feléd iramlik már a perc, mit oly
Sokáig lestél rejtett égi szóra
S te ott állsz majd az oltár lépcsőjén
Szép ifjúságod boldog bíborában.

Szemed kigyúltan nézi az eget,
Mint Jákobé a bételi berekben.
Ajkad susog egy ismerős Nevet,
Mit Sámuel nem súghatott el szebben
És érinted a súlyos Kenyeret,
Akárcsak egykor Sálem papja tette.

S hogy végetér a legelső Miséd,
Az Úr máris Kezét kezedbe téve
Vezet, mint napnyugatra Pált s mikép
Keletre vitte Jónást Ninivébe...
Vagy máshová. De ajkad húrjain
Azontúl már az Úr igéje zendül.

Falatja lesz annak, ki éhezik.
Korttya lesz a csüggedt szomjazóknak.
És nyíl lesz, mit égi íj repít
Szívébe annak, kit kacagva óvnak
Ma még a sátán kölykei... Vagyis
Mindenkinek lesz áldott mindenévé.

Tán lesz idő, hogy meg sem értenek.
Tán lesz idő, hogy érted sírnak ezek:
Mert tovaillan rólad a Kenet,
Mert átkozottak vak sötétje lep meg
Azon az úton... Ám nem eshetik
Sárba soha, ki Istenbe fogódzott.

Hát siettesd az órát és napot.
Oltózz az Úr aranyos köntösébe.
Szólj az egeknek: sugarazzatok
Immár tüzet a lelkem tűzhelyére,
Mert készülök, hogy áldozat legyek,
Kit megkívánt és megkapott az Isten.

VÁROSI ISTVÁN

A római út.

A hazautazás boldog vágya remegett bele mélyen tizennégy öreg utolsó éves centralista szívébe április 29-én este a Déli pályaudvar sistergő zenéjében. A „capo del gruppo”, Kerner atya gondos előkészítése szerint — az egyszer már lekésettek elszántságával — rohamozta meg a kis csapat a „Róma” felírású kocsit. Hazaindultunk, az Édesanya, az Egyház szívéhez.

A hosszú éjtszaka után, félúton új erőt adott Triesztnél a végtelen tenger. A gondtalannak látszó emberek hazáján keresztül estére érkeztünk meg az Örökvárosba. Hat élményekben gazdag nap következett itt. Láttuk a pogány Rómát igába hajtó kereszténység ellenállhatatlan erejét. Láttuk, hol szilárdan áll Krisztus köszikléje. Éreztük rajta a nyugalmat. Hallottuk róla az „ex cathedra” szót a szenttéavatáskor. Tanultuk a szentektől az Egyház szellemét. Majd elbúcsúztunk a szentek földjétől, Szent Péter sírjától.

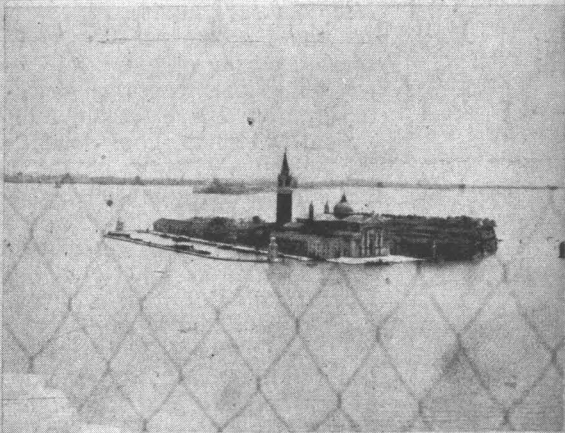
Egy nap Szent Ferenc földjén, Assisiben, egy nap Firenzében, egy pár óra Szent Antal sírjánál, Páduában. Ez volt a program. **Utolsó állomásunk:** Velence volt, de csakhamar innen is tovább indultunk. Búcsút mondtunk annak a földnek, melyet a fogadkozások szerint még mindannyiunknak viszont kellene látnia.

Ki tudná hamarjában elsorolni azt a felejthetetlen sok élményt, lelki kincset, melyet ezen az úton szereztünk. Ki tudná benyomásait érték és szépség szerint elrendezni úgy, hogy a hosszú munka után azt ne mondaná: a holt betűk közelről sem fejezik ki azt, amit mondani szerettem volna.

Róma... Velence... veszekedés Olcsó Jánosokkal... képtárak és múzeumok... antik és modern művészet egymásra dobálták bennünk felejthetetlen élményeinket, hogy a magány csendes óráiban elrendezzük őket.

Felejthetetlen, életünknek új tartalmat adó út volt ez. Köszönet érte mindazoknak, akik lehetővé tették számunkra. Rektor atyáinknak gondviselő pártfogásáért, Ijjas prefektus úrnak fáradságát nem ismerő előkészítéséért és mindazoknak, akik imáikkal vagy más utakon siettek segítségünkre. De legfőképpen hála és köszönet legyen Kerner „spirituális” úrnak, a zarándoklat önfeláldozó szervezőjének és vezetőjének. Legyen jutalma a jó Istentől azért a sok lelki kincsért, melyet ez az út lelkünkbe és rajtunk keresztül annyi sok hívő lelkébe plántált és plántálni fog.

S. S.

Szigorlatom napján

Naiv ember az, aki azt gondolná, hogy a szigorlat akkor kezdődik, amikor az ember nagyot sóhajtva, „lesz, ami lesz” jeligével leül a zöld asztal mellé.

Hanem a szigorlat kezdődik azzal, hogy az ember dátumot jelöl ki magának és nem azt kapja meg. De a dátum nem marad el azért. S nemcsak a naptár egy feketebetűs állomását jelöli, hanem azt a ténykedést is, amelynek folyamán a fogalmazó Úr bizonyos színes papíroknak és témkarikáknak a kezéhez való eljuttatása által meggyőződhetik arról, hogy minden ismeret az érzékeknél kezdődik!

A dátumig terjedő időszak az „utolsó símitások” kora. A *deliquens* lefogy, feszes mellén ráncok redőznek reverendájából, „inai inognak, fogai fásulnak, szeme széjjelállván”. Mert könyv mellett találja őt a hajnal és éjjél, a portás lámpaoltása és a fényes téli nap, amelynél *Sophokles* szerint „szebb sohasem onta sugárt”. És a betű ő!; megöli az étvágyat, elpusztítja a sárgafényű gyertyákat, letépi a szárnyas idő szárnyait, mígnem eljön a puszta póre nap, ahol semmi véka alatt — bosszulatlan nem marad.

Jóllehet, az eset nem is oly tragikus! Mert mi is volna azon sirnivaló, hogy valakinek megadatott az a szerencse, miszerint saját maga ajánlhatja be magát a szigorú cenzornak?! S ki találja szomorúnak ezt a kérdést: „művelte a szír nyelvet?!” Vagy mért ne volna az legalább is különös, hogy majd minden szigorló elvágódik a lépcsőházban, vagy a látogatáskor a professzor kalapját akarja hazavinni... Oh, mindez nem nehéz; csak a vég: csak azt tudrám feledni!

Este van. Kiki nyugalomban. Én alszom. Miért ne aludnék?! A lelkiismeret nyugodt. Kérdezhetnek akármit! Akármit? Igen! Az összes szentkönyveket? — Igen! Izaiást is? — Igen! Jóllehet a 67. fejezet kissé gyanús! Egy rúgás következik. Mi van a 67.-ben? — A villany kattan, de nem ég: kikapcsolták. Elemlámpa: nem ég, kiégett. A gyufa segít: a 67... nincs 67; csak 66 fejezetből áll s én alszom is. Miért ne aludnék! A lelkiismeret nyugodt. Történelemből a Tridentinumot fogják kérdezni. Ez megnyugtató, már alszom is... Igen, a keresztesháborúk lesznek a mellékkérdés. Brillirozni fogok! Így fogom mondani... Az óra elüti az éjfelet. Most már igazán alszom! Biztosan alszom. A P-kódex, a nihil, görög betűk, zsidó betűk, évszámok éje ez. Nehéz éjtszaka ez: olyan, mint a klasszikus zene.

— Maga az, szerencsétlen?

— Igen, Méltóságos Uram!... — Bár nem vagyok egészen biztos magam sem. Azt sem tudom, hogy mikép jutottam a szigorlati teremig. — Egy esernyő hirtelen földül mellettem; ez önbizalmat ad: „Igenis, én vagyok, Méltóságos Uram!”

„Hát beszéljen...” Többre nem emlékszem. Kérdeztek, vártam, idehívtak, odatoltak, csak ennyi volt az egész. A végén kihírdették az eredményt: „nagy dicsérettel!”

Oh, *Zeusz* nimfái, ti múzsák, akik nyögve sírtok az *Olimpos* tetején a szélben, van ennél nagyobb dicsőség? Amikor a hús borostyán odasímul a jólművelt férfiagyvelőhöz: lehet ennél szebb? S te satnya utókor, mily boldog lehetsz, hogy énekednek méltó tárgya akadt!

Ilyen gondolatokkal baktattam a frissen esett hóban hazafelé. Az egyik saroknál valakin keresztülestem. Marconaképű alak volt; havat lapátolt. A lapátban botlottam el. A férfi nem nevetett ki, mérges volt. Mikor látta, hogy pap vagyok, ezt mondta: „Ezeket is be kellene fogni havat takarítani; legalább dolgoznának!”

A „NEMES ISKOLA” ÉLETE

A százéves mult kötelez. Érzi ezt az Iskola minden tagja. Az ifjú tennivágyás energiái most is feszülnek izmainkban. Pedig az idők változása új feladatok elé állítja képességeinket. Az egyetemi tanulmányok új rendszere nemcsak több erőfeszítésre készítet, nemcsak az idő és energiakészlet gazdaságos kihasználására szorít, hanem a szemináriumi dolgozatok, a „kis” és „nagy” disszertáció bevezetésével új területet jelölt ki írni-vágyó és egyházirodalmi munkásságra készülő készségeinknek.

De az új feladatok előtt nem torpanunk meg. Utolsó híradásunk óta Iskolánk életét a **befelé-fordulás** jellemezte. Így is lehet mondani: a Magyar Iskola a régi hagyományok szellemében, de az új idők igényeinek megfelelően **új életformát keres**. Tisztelő kegyelettel nyúl a régi alapszabályok könyvéhez, hogy belőle kiolvassa az elődök útmutatását, melyek alapján megalkothatja a most készülő **új alapszabályokat**. Sok jó terv, életrevaló gondolat mutatja, hogy nem állunk meg az új nehézségek megállapításánál és mérlegelésénél, hanem megoldást, kibontakozást keresünk. Ez pedig a most bontakozó új élet erőajzó ígérete.

A szabályalkotás belső munkája mellett Iskolánk élete **kifelé** is élénk volt. A szokatlanul kemény tél nem dermesztette meg a munka melegét. A pályamunkák száma a második félévben megkétszereződött. Gyűléseinken a magunk munkálatain buzdultunk elsősorban. Kettőt ezek közül ebben a számban közre is adtunk. De tanulóknak lélekkel meghallgattuk meghívott előadók felvilágosításait is. Freesz József a hivatásrendi mozgalomról adott értékes tájékoztatást; Tornyos páter a Mária-kongregációk fehérzászlós törekvései felé irányította figyelmünket; Balanyi György dr. Mátyás király történelmi egyéniségét varázsolta elénk.

Boldog emlékü Tóth Tihamér püspök atyánk hagyatékával új fejezet nyílik Iskolánk történetében. Ennek áldott hatása akkor fog igazán kifejlenni, ha az új alapszabályok megalkotása után az Iskola újszerű élete megindul. Egyelőre fel kell ocsúdnunk abból az örömből, amit ez a tudat jelent: gazdagok lettünk. Könyvtárunkon máris meglátszik a gazdagodás. De szemünk most inkább a Balaton felé tekint vágyakozva és reménykedve... Ott valahol, a magyar tenger partján fog állni a központi növendékpapság **üdülőháza**, ahol Tóth Tihamér hagyatéka, szelleme nevel bennünket tovább... Az iskolaév munkája után jó lesz majd nyaranta megpihenni, új erőre kapni és testben-lélekben felüdülni — a Magyar Iskola birtokán... Mert a Magyar Iskola a Tóth Tihamér-örökségben való részesedését ebbe a birtokállományba fekteti. — Itt említjük meg, hogy mint az örökhagyó nagy Püspök könyveinek fordítás-jogát birtokló jogutódok ugyancsak széles körben jutottunk kapcsolatba külföldi kiadókkal. Póstkönyvünkben most már Kína, Japán, Spanyolország, Dél-Amerika is mind gyakrabban szerepel... Az ezzel járó adminisztrációs munka alaposan megnövekedett, de szívesen járulunk hozzá áldott emlékü Püspök atyánk eszméinek terjedéséhez és diadalához. Mire e sorok napvilágot látnak, már a könyvpiacon lesz Tóth Tihamér postumus munkája, melyet „Jöjjön el a te országod” címmel mi rendeztünk sajtó alá.

Új kiadványunk, Marchant: „Előítéletek gátjain keresztül” **kedvező** fogadtatásra talált a sajtóban. Faber: „Mindent Jézusért” c. fordításunk még nyomdában van.

Az 1939/40-es tanév végén a Magyar Egyházirodalmi Iskola így állíthatja fel mérlegét: Munkásságunk hű maradt a **mult** megszentelt hagyományaihoz; törekvéseink bizakodva tekintenek az újja alakuló **jövőbe!**

Talán az egyetemi új termeknek és fényes berendezésnek tudható be az a szellemi nekiirramodás, amelyet a tavalyi negyedévesek kezdtek azzal, hogy legnagyobb részük még az év végén baccalaureus lett, és amelynek folytatása az, hogy ugyancsak ők idén már közvetlenül a licenciátus előtt állnak. Az idei negyedév követi nyomdokukat és felsorakozva várja a borostyánkoszorút; nem is szólva arról, hogy egy Felvidékről ez évben jött évfolyamtársuk már el is nyerte azt. Most már csak azt lessük, hogy melyik váratlan pillanatban toppan elénk egy harmadéves baccalaureus.

*

Doktorráavatás ezidén csak egy volt. Cseh Sándort avatták a hittudományok doktorává. Szigorlat szintén kevés volt, de annál szebb eredménnyel.

*

Szigorlatoztak az új rendszer szerint: a) Baccalaureátus: Borovi József, Kováts Erasmus és Sereghy László. b) Licenciátus: Kacziba József, Miklós Béla, Laczkó József.

A régi rendszer szerint: Kalapos Mihály (fundamentális), Mojzes Ferenc (egyház-történelem), Ortutay Elemér (morális), Géczy János (egyház-történelem).

Új szigorlati rendelkezés: „A doktori értekezések tételeinek kitűzése ügyében előterjesztett javaslat értelmében a Kar úgy határoz, hogy a doktorjelölt legalább egy évvel a tervbevett laurea szigorlat előtt tartozik egy konkrét témában megállapodni egy szaktanárral. Annak elfogadó aláírásával ellátott témát beterjeszti a Dékánhoz. A Dékán a témát a Kar elé terjeszti, esetleges észrevételezés végett is, a Kartól tudomásul vett témát a promoveálónak kitűzi, kijelöli a referenst és társreferenst (mindannyiszor aláírt elismervénnyel). A referensnek kötelessége, a társreferensnek joga időnként megbizonyosodni, vajjon a készülő dolgozat a Deus scientiarum Dominus-ban jelzett tudományos követelmények szerint készül-e és csak akkor engedik meg a dolgozat hivatalos beterjesztését, amikor a dolgozat utolsó fázisára is megadták az előzetes expeditet. (Kivonat a Kar 1938 június 1. V. r. ülésének jegyzőkönyvéből.)”

*

Az egyetemi ösztöndíjak és pályázatok terén nagy volt a sürgés-forgás és az eredmény sem maradt el.

Köztisztviselői ösztöndíjat kaptak, éspedig 100—100 P-t: Csoba János, Hegyi László, Kováts Erasmus, Szepesdi Ervin, Vági László; 80 P-t: Rojkovich István; 70 P-t: Erdey Péter; 50—50 P-t: Laczkó József, Simon Sándor, Véghseő György, Sereghy László, Krafcsik András, Begya Tibor, Rózsahegyi György.

A Horthy-ösztöndíjat idén a régieken kívül Timkó Mihály III. éves és Bubnó László I. éves görög testvéreink nyerték el, éspedig előbbi 360 P-t, utóbbi 200 P-t.

A Szabó-féle hitszónoklati alapítványt Miklós Béla nyerte el. (32 P.)

A beiktatási járulékot (48 P) Földi Elemér kapta.

A Wolkenberg—Kratz-féle alapítványt Kováts Erasmus és Balogh István nyerték el, fejenként 17 és fél dollár összegben.

A Kornis-féle alapítvány részesei Csikéri Pál (100 P), Iványi Sándor és Csobay Andor (50—50 P) lettek.

Az egyetemi pályadíjakat a következők nyerték el: Koncz Lajos III. éves (filozófiai), Miklós István V. éves (keleti nyelv), Rojkovich István V. éves (őszövet-ségi) és Kopcsányi Miklós VI. éves (jogi); fejenként 160 P jutalomban részesültek. Gratulálunk!

J Ó M U N K Á T!

Új köszöntés a Központi Szemináriumban. Nem az ajkakon csendül, hanem a cserkész-kispapok szívében él. Immár évek óta. Tóth Tihamér áldott emlékéhez fűződik, hogy ez a nevelési forma belépett a Központi Szeminárium papnevelésének életprogramjába. Ma már élet a cserkészlet a szemináriumban. Nem áll elő semmi igénnyel, — csak munkát vállal. Jó munkát.

59 cserkész végez cserkész-munkát a Központi Szemináriumban. 6 órsebe vannak osztva. Minden órs munkaköre úgy van beosztva, hogy külön feladatkör ellátására van módja. A fiatalabbja végigjárja a cserkészpróbák „rögös” útját. Ez az „ujonc-órs”. Aki kiállja ezeket a próbákat, messzebbre tekinthet: vállalkozhatik arra, hogy vezetővé képezze magát. Az öregebbje már a tiszti képesítésre készül a „táltos-órs”-ben. A vakációban már tiszti táborba megy. A „szociális-órs” munkaköre áll legközelebb a papi eszményt jelentő „omnibus omnia factus sum” munkához. De csendesesen és névtelenül dolgozik. Ahol tud, segít. Kegyelettel keresi fel a szeminárium elhúnyt előjáróinak és az egyetem megboldogult tanárainak rejtett sírjait; nyilvántartást készít róluk és imádságos gondozásába veszi. Betegeinket programszerűen látogatja, testvéri szeretettel halmozza el, irgalmassági cselekedetek vigasztalásával. Útja elvisz a főváros nyomortanyáira és viszi az irgalmas szamaritanus evangéliumi olaját. A „sport-órs” rendezi a szeminárium sportügyeit. Télen korcsolyapályát szerez, síturákat szervez; tavasszal kirándulásokat rendez; állandóan gondozza dunai csónakjainkat és gondoskodik arról, hogy a csónokok többet legyenek a nyílt Dunán, mint a csónakházban... Van egy egészen modern órsunk is. A legöregebbek vannak benne. Munkájuk még nincs, csak feladatuk. „Légoltalmi órs” a neve. Adja Isten, hogy sohase kerüljön sor munkájukra!... Legélénkebb az élet az „Igric-órs”-ben: ők gondoskodnak arról, hogy vidám legyen az élet a Szemináriumban. Szilveszter-estén léptek fel először. Van komoly és tréfás zenekaruk, trombitásuk, versfáragójuk és — kedves humoruk. Azért komoly munkát végeznek! Legnagyobb sikerüket a csapatindulóval érték el. Először az emmauszi kiránduláson énekelték el. Azóta már ott él a kispapok ajkán-szívén. Szövege-dallama lelkünkben élkedzett. Ime, közzétesszük — legalább a szövegét:

Föl a zengő, hívó szóra,
Lobogónk a magasban már;
Csatakürt szól indítóra,
Csapatunk csatasorba föláll.
[:Körülöttünk zúgó harc jár,
A világ tüzes, izzó láng,
De a mennybolt áldó-kéken
S mosolygva tekint le reánk!:]

Fiúk, óránk int és hív már,
Követelve a zengő szó...
A vezérünk Krisztus zászla:
Ez a szent, diadal-lobogó.
[:Tüzes, ifjú szívünk vágya
Csak a mennyei lángért él
S a hazáért küzdön álma:
Koszorús diadalmi babér:]

Az első nekilendülés külső vetülete egyelőre ennyi. A jó munkát folytatni és tökéletesíteni fogjuk. Erőpróba lesz a nyári tábor. Készül is rá a csapat nagy lelkesedéssel. Honfoglaló tábor lesz ott, ahol alapító Püspök atyánk hagyatékából nyári hajlékot szerzett növendékeinek a Szeminárium és a Nemes Iskola. Szállás-csinálónak megyünk előre.

Jó munkát!

A 439. SZ. LIPPAY GYÖRGY CSERKÉSZCSAPAT

HIREK A SZEMINÁRIUMBÓL

Örségváltás. A főduktori szék az év közepén megürült: Kovács Jenő kiment az Úr szőlőjébe, és helyét Földi Elemér foglalta el. A legújabb főduktor: Kopcsányi Miklós.

A létszám 97-ről 92-re apadt a II. félévben.

Besoroztak katonának 17 kispapot, akik 1919-ben születtek. Saját bemondása alapján mind alkalmasnak „bizonyult”. A papjelölti kedvezményt mindjárt megkapták és az esküt is letették, június 14-ig kérvényezik a tartalékos tiszti kiképzésre való felvételüket. További sorsuk bizonytalan.

Szénszünet volt egyetemi életünk után január 24-től február 7-ig, ekkor újabb egy napos előadás következett, majd 11-ig újabb szünet; utána már 4 napig tartott az előadás, hogy 25-ig újabb szünetnek adjon helyet. Ettől kezdve azután erőteljesen folyt az előadás, hogy behozza az egyhavi mulasztást, és ez sikerült is.

Új diákonus 8 van: Borovi József rozsnyói, Hegyi László pécsi, Kovács Erazmus győri, Mester István egri, Miklós István kalocsai, Németh László székesfehérvári, Nyitrai Ferenc váci, Zakar András esztergomi V. évesek. Febr. 17-én szentelte őket dr. uzdóczy Zadravecz tábori püspök úr a kápolnában. Ugyanakkor Halász Ervin székesfehérvári II. é. és Petró Sándor váci II. é. tonzúrárt kaptak.

A római zárándokokat idén is Kerner István, régi spirituális úr vezette. A politikai okok miatt csak április 29-én, hétfőn tudtak elindulni. Velük ment a vicerektor úr is. Kerner rektor úr több kalocsai kispapját is elvitte.

Köhler lazarista atya február 7-én nekünk is bemutatta néhány ország-szerte ismert filmjét. Többek között megismerkedtünk a Nagyboldogasszony-úti szentvincés nővérek jótékony intézetével és megcsodáltuk a nővéreknek az ország különböző részeiben folytatott áldásos munkáját. Nagy érdeklődéssel figyeltük a nagyszerű, legmodernebb amerikai típusú

mozivetítőgépet és színes vetítésben a gyönyörű budaörsi körmenetet, meg a Szent Jobb ungvári útját.

Lelkigyakorlat kettő volt a II. félévben: az egyiket a szentelendő diákonusoknak dr. Pataky Arnold egy. ny. r. tanár úr tartotta, a másikat nagykedd estétől nagycsütörtök reggelig végeztük a spirituális úr vezetésével.

Az Egyetemi-templomban a szokásos szentbeszéd és litánia vasárnap és ünnepnap d. u. 5 órakor kezdődik. A hagyományhoz híven májusban minden szombaton a kvadrumban czestochovai Mária-szobor előtt van este 8-kor litánia. Ilyenkor valamennyi ablakban gyertya ég és a kispapok a tetősétányról énekelnek. Most újítottuk föl azt a régi szokást, hogy Szűz Mária-ünnepeken és az Úr ünnepein a délutáni litánia helyett vesperást tart az Egyetemi-templomban a közösség.

Szerdán este szokták képezni magukat a liturgikus éneklésben a nem-énekesek.

18—20 misézőnek ministrál naponta az Egyetemi-templomban a kispapság. Az I—IV. évesek névsorban havonként felváltva ministrálnak, az V. évesek közül a nem-szubdiákonusok főministránsi minőségben osztják be őket. A diákonusok főlváltva áldoztatnak.

A papnövédek tisztkara:

Ductorok: Lásd I. félévi számban.

Cantus magister: Hegyi László V. é. pécsi;

Orgonista: Laczkó József VI. é. kassai;

Asszisztencia-magiszterek: Miklós Béla VI. é. egri, Mester István V. é. egri, Balogh István IV. é. kassai;

Könyvtáros: Miklós István V. é. kalocsai;

Sekrestyések: Galambos Ferenc IV. é. pécsi, Gaál Sándor III. é. veszprémi, Pordán László II. é. esztergomi;

Infirmaryusok: Végheő György V. é. hajdúdorogi, Rogoz György IV. é. hajdúdorogi;

Tabelláriusok: Korcsinszky György IV. é. hajdúdorogi és Erdei Péter III. é. nagyváradai;

Missziós boltosok: Erdei Péter III. é. nagyváradai; Csatlós Ferenc II. é. esztergomi; **gyakornok:** Csiszér Ferenc I. é. esztergomi;

Műszaki duktor: Borovi József V. é. rozsnói;

Társalgó-felügyelők: III. emeleten: Csoba János V. é. hajdúdorogi; II. emeleten: Várkonyi Imre IV. é. kalocsai;

Bidellusok: VI. év: Simon Sándor hajdúdorogi; V. év: Kováts Erazmus győri; IV. év: Soltész József hajdúdorogi; III. év: Koncz Lajos rozsnói; II. év: Szokolay Antal esztergomi; I. év: Csiszér Ferenc esztergomi.

Idén is szerepelt az énekhar a rádióban. A közvetítés március 1-én az Egyetemi-templomból volt. Marczell atya rövid bevezető szavai előzték meg, és Gergely Ferenc orgonaművész tette változatossá a műsort. Nagy sikert ért el Teller Frigyes dr. főtisztelendő úrnak — aki vezényelt — új, magyaros miséje.

Tóth Tihamér Emlékbizottság megalakulása. Az Emlékbizottság a Hit-tanárok és Hitoktatók Egyesületének kezdeményezésére indult meg. Fővédnök: dr. Glattfelder Gyula püspök úr. A központ a Szemináriumban van; dr. Ijjas József prefektus úrhoz futnak az ügyek. Az első, alakuló gyűlés április 16-án volt és a következő néhány nap alatt összegyűlt sok-sokezer aláírás tanúskodik róla, hogy a hívők legkülönbözőbb rétegei mily rokonszenvvel fogadták, sőt várták a mozgalmat. Tóth Tihamér püspök emlékének művészeti és ideológiai megörökítését tűzték ki célul. Mihelyt eldöntik, hogy hol helyezték el véglegesen a püspök földi maradványait, síremléket terveznek és építenek számára, sőt már távolabbi terveken is dolgoznak, hogy az a szellem és mozgalom, melyet Tóth Tihamér megindított, tovább fejlődjék.

Ijjas atya már nemcsak nekünk mutatja szentföldi képeit; vetített már a hittanároknak, Budaörsön kétszer, a Bazilika nagytermében, és már újabb meghívásokat is kapott. Ilyenkor az önkéntes adományok összegét cser-

készek nyári táborára adja az atya. Iskolákba, egyházközségekbe, vidékre is elfogad meghívást.

Meleg szeretettel ajánljuk Testvéreink figyelmébe az Actio Catholica által kiadott, a rádióban is elhangzott püspöki szövegeket.

Dr. Császár József: Zsoltárkulcs c. könyve nagy szolgálatot fog tenni a breviáriumosok számára. Szeretettel ajánljuk.

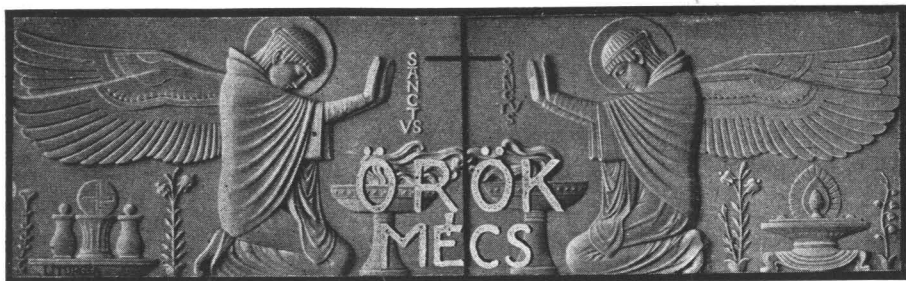
Dr. Cseh Sándor: Szellemek és csodák. Budapest, 1940. — Tárgyalja a csoda apologetikai szerepét és igazolja, hogy a démoni csodák nem csökkennek a csoda bizonyító erejét. Feleletet ad arra a kérdésre: léteznek-e szellemek. A kérdést a vallástörténet világánál is megvilágítja és vizsgálja a pogány vallások szellemhitének és a szentírási szellemtan fejlődésének viszonyát.

Az első tavaszi kirándulást két cserkészőrs kezdte március 27-én. Még húsvéti szünet lévén, mindjárt reggel ki lehetett menni a hárshegyi Cserkészparkba. Itt jó hangulatban, cserkész- és légvédelmi gyakorlatozás közben töltötték a napot. Ijjas parancsnok úr is kijött és meglepte a cserkészeket egy „hát-izsak” pattogatott kukoricával. A kürtös kezdő voltát nem tudta elrejtetni és így csendes, de jó hangulatban történt este a hazavonulás.

Az emmauszi kirándulásunkat húsvét keddjén a nagy hideg miatt nem tarthattuk meg. Ezután pedig már csak április 18-án kerülhetett rá sor. A kirándulás keretében meglátogattuk a Manrézát és utána kitűnő házi készítésű gulyásleves várta a megéhezett kirándulókat a Cserkészparkban.

A terv és valóság. Úgy volt, hogy meglátogatjuk Kalocsán régi, jó spirituálisunkat, dr. Kerner István kalocsai szemináriumi rektor urat. Lázasan vártuk, amikor főduktorunk Mécs versével köszöntött bennünket: a kirándulás elmarad. Sajnos, egy tervvel gazdagabbak lettünk.

Kérjük a Főtisztelendő urakat, hogy a „CISZ”-misékről ne feledkezzenek el. Újabb CISZ-dátumok: Zseltvay Gyula július 10. Szikszói Ignác november 8. Petru Cupcea július 27. (elő-kért), július 28. (holtakért).

Írja: **MARCZELL ATYA**

A Központi Papnevelő Intézet örökmécse az oltár előtt lobban... Helyét soha el nem hagyja, hogy figyelmeztetően vesse fényét a Legszen-
tebb elé, akinek jelenlétének áldozatos, gyenge szent tüze. — Amde az élő
embermécsek elzarándokolnak a kápolna pirosan sugárzó öröklámpája mel-
lől, hogy áldozatos élettel szórják szerteszét az istenszeretés izzító tűzét...

Szóljon meg mindenegyünk lelkének élő mécsese és szegezze
életünknek ezeket a kérdéseket:

a) *ad quid venisti?* — Nem életkikötőbe, hanem zajló élethullámba
érkeztem!... Életem sajkáján nem a dalos jókedv, hanem az emberlelket
üdvözíteni akaró isteni ígék lakoznak. Lelkemben is az Úr lelke él, számon
az Úr ígéje csendül, olajjal kent kezem az ember felsegítésére emelkedik,
minden erőfeszitésem az örök célok szolgálatába szegődik. Ezek a hangok
nem idegenül csengenek. A mi drága kápolnánk csendes falai között sok-
szor hangzottak ihletett nevelők ajkán... gyakran visszhangzottak lelkem
mélyén... Ismerőseim. Jó barátaim. Áhítózva vágyott életcéljaim. Mintha
most is a kápolna márványfalai és a hivatás jelképeit elem varázsoló színes
ablakok hívogatnának... Ott-ott, a tabernákulum közelében lopódtak lel-
kembe; onnét-onnét. Az Úr lelkéből csordultak a száraz lelkek felé és ott
szülték bensőmben is a hivatottság szent kegyelmét, önátadó lélekáldozatát...

b) *et quid fecisti?* — De a hivatottságot jelentő kérdés így is elénk
mered: vajjon teljesítetted-e a kötelességedet? Az Írás mondja: „Gyertyát
nem azért gyujtanak, hogy véka alá tegyék, hanem a gyertyatartóra, hogy
világítson mindazoknak, kik a házban vannak” (Mt. 5, 15). Vajjon az én
életlángom a világítópoltc magasságán lobog-e? Világosság-e a gondjaimra
bízottak életútja a reájuk dobódó evangélium fénycsóvája miatt? Melegebb-e
a lélektűzhely — az Isten- és emberszeretet izzó parazsa folytán? Szaporodott-e
a megváltottak nemzedéke — az isteni kegyelem kiadásának erejéből?
Hangszóró lett-e életem — az evangélium hirdetésében? Áldozatosan
fogott-e az időm — az örök értékek megszerzésének munkájában? Közelebb
került-e az evangéliumi Mesterhez falum apraja-nagyja? Gyűrűzi-e a kegye-
lem kiadásának szent forrását a tisztulni akarók sűrű serege? Hullámszik-e
az Úr oltára körül a kenyértörést váró éhezők emberraja?... Tudomásul
kellennem, hogy mindez belőlem indul.

Élő, áldozatosan égő mécsesei az Úrnak, sohase feledjétek, hogy fény-
szóró és kegyelmet osztó munkátok nagysága szerint értékel titeket az életet
egék felé indító égi Atyánk!

A MÁSOK ÉLETÉBŐL

CSAK A TŰZ KI NE ALUDJÉK SOHA! . . .

Irtó: DR. BARABÁS FERENC

... Még visszacsengett fülébe az Apostol szava, pedig hányszor elolvasta, kívülről tudta, érezte, élte: „Ha szeretetem nincs, semmi sem vagyok!” Nem tudta, miért?!! Papnak, ősz, öreg papnak nem mond már újat ez a pár szó, ha széttekint a szószeréről a fáradt, kopasz fejekre, a fénylő gyermekszemekre, nevető arcú leányokra s a kóruson angyalszerepet játszó falusi legényseregre. Úrfelmutatás felé végre észbekapott: hiszen ma ünnep van, nem pedig a megszokott júliusi meleg vasárnap! S hazafelé, amikor az előimádkozó Nagy Dani Lajosné megállította s szavait dicsérte, akkor lepődött meg igazán maga is ünnepi hangján, ünnepi arcán!...

Az ebédet egyedül fogyasztotta el. Ma nem jött el a szomszéd falu öreg kántora, nem volt hosszú sor adoma, de volt hosszú, hosszú hálaima. A litánia is szebb volt, pedig csak pár öregasszony volt ott, meg két-három leány. Az áldás mégis melegebb volt, szívből jövőbb... Mintha egy előbukkanó régi emlék tüzelné.

Most csend van mindenütt. Az irodában pihennek a régi poros anyakönyvek, s bennük a haragosok-jóbarátok, öregek és fiatalok életről és elmulásról, tavaszról és hervadásról meghitt módon beszélgetnek. Az utcák is kihaltak. A fiatalok a Tiszaparton sétálgatnak, jövőről tervezgetnek, az öregek a temetőben felidézik a rég eltemetett emlékeket. A nap még magasan áll, messze sárgul a vetés, megérett a kalász, diadalt ül a természet, az élet újból legyőzte a halált.

— Az élet! — szól félhangosan az öreg pap, pedig tudja, hogy egyedül van. Csakhogy papnak, negyven éve gyógyító apostolnak, jólesik a hangos szó, amikor régi-régi visszatérő emlékekkel beszélget.

— Mert az a negyven év is élet, hosszú, szép emberi élet! Egyedül leélve, Isten igájába térve, bűt, örömet, kint és kegyelmet összevéve... Negyven év! Hogy is történt?... — lassan felújul a sok régi emlék.

...Negyven évvel ezelőtt, egy dunántúli kis faluban tizet ütött a toronyóra. Nyomban rá, felhangzott a harangszó a bevonulóra. Tizenkét kisleány rózsát tartott a kezében s akit kísértek, újmisés volt, könny csillogott mindkét szemében... Az oltárnál gyertyák égtek. Mindmegannyi áldozatról regéltek. A padokban sokan ültek, idegenek és rokonok. Az oltár előtti térdeplőn fehérhajú, görnyedthátú öregasszony. Simeon énekét imádkozta. Az orgona bűgött, tömjénfüst szállt, betöltött minden zugot s künn pacsirta énekelt, mialatt benn megtörtént a nagy eset, Krisztus az égből leereszkedett...

...Azután jött az első állomás: falu. Az örömhöz bánatkönnyek vegyültek... Szerettem a fajtám, nagyá akartam tenni mindenkit, mert éreztem, hogy ez a föld szent, magyar örökség. Nem értettek meg. Voltak földek, számtalanok, parlagon heverték: s a faluvégén apátlanul, éhezve küzdöttek sok-sok zsellérek. A faluban gyermekkacaj mind kevesebb hallatszott s felsóhajtottam: talán megharagudott az Úr?

...Utána jött a város...

...Iskola! Emeletes gimnázium...

...A faluban igazságot tettem ellopott csigáról, színes golyóról, nad-

rággombról, a városban irtottam-gyomláltam büntől fakult aszfaltlelkekben. Jöttek hozzám tékozló fiúk. Szavuk halk volt, csak szívük dörömbölt: Nem tudok jó lenni... a lelkem ég... távolodik az oltár s mégis, mégis úgy érzem, Krisztus folyton csak felém néz...

— Én pedig feleltem búsan, boldogan: Ne félj, fiam, csak bízzál! Eljön egyszer majd a fehérruhás Embertárs, addig csak híven, hogy szived tisztán égjen, mint az áldozati láng...

— Atyám! A szívem oly üres... nem kellek senkinek. Most már nem vagyok szép... — százan mondták s nekem csak egy volt a vigaszom:

— Ne félj, leányom, beteljesül leányálmod...

...Kormos gyárakban, hol emberroncsok kalapálják az izzó vasat s izzadsággal hűtik le aszott, barna bőrüket. Jártam, mert hívtak. Százan és ezren. Utlem bőrfotelekben. Ácsorogtam órákhosszat párnázott ajtók mögött, mint magárahagyott, árva gyermek. Benn zizegtek a milliók s otthon ezer éhes emberpalánta várta, mi hírt hozok?

...Kértem, könyörögtem. Történeteket mondtam el. Hivatkoztam jóságra, szeretetre, államra s legtöbbször kinevettek. Idéztem Krisztust, a megfeszített Istenembert... Gúnyos kacaj volt a válasz:

— Főúr, ilyen a világ, bár szép az eszme, ezt szívesen elismerem...

...S akkor, sírva bandukoltam hazafelé. Szégyeltem, hogy ember vagyok, húsból, vérből, lélekből és szívből álló, érző ember. Miért is nem kergettem el a multkor a síró-rívó Kovácsnét, amikor panaszkodni jött.

— Ma ismét részeg volt az uram, péntek volt és fizetés... Nincs már belőle semmi, elvitte már mind a korcsma... Kértem, sírtam... meg-rúgott, mint egy rühes kutyát... pedig szívem alatt... érzem... megmozdult már a gyermek!

...Miért nem dobtam ki Horváthnét, aki ingeket kért... apró gyermekingeket s pólyát... meg meleg, tollas dunyhát! Kerestem, kutattam, s közben odaadtam, ami az édesanyámé...

...vagy az öreg Deáknét, ki minden hónapban bekopogtat s elmondja keservét: nincs senkim és semmim, csak karonülő unokám s leányom után a nagy adósság... Miért adok neki pénzt, mikor csak ennyit mond rá:

— Dicsértessék...

A falun voltak Péterek és Pálok, itt tele van a város Saullal, Júdással. Míg ott jöttek hozzám, itt köpnek előttem az átkozódó szájak! A multkor is, az utcán. Tegnap szidták az anyám, hogy világrahozta a Sátán magzatát... Ma gyomorba vágott egy ember, pedig szívem évek óta csak érettük reszket...

— Burzsuj vagy, az apád is az volt... vagy paraszt, s most Krisztust prédikálsz s az uraknál nyalakodsz...

...ma azonban már ismét itthon vagyok. Nincsenek már Júdások, csak Keresztes Ádámok, Horváth Estvánok, Nagy Tamások. Sokszor össze-ülünk. Vitatkozunk. Sokszor keservesen felsóhajtunk:

— Hej! Az a csuda jó Isten, miért nem néz le a szegény emberre!

Osszenézünk. Vigasztalódunk:

— Krisztus Isten volt, mégis elvették még az utolsó rongyát is. Hát tölünk, akik csak görnyedünk, földet túrunk s a nevünk: magyarok!...

...Jönnek hozzám öregek. Egyenként. Ó, nem nagy tömegek!

Misét mondatnak:

— Julisér, aki a városban szógál...

— János fijamér, aki már káplár...

...én pedig mondom a miséket. S beléfoglalom az egész vidéket. Felvéget s az alvéget... összekötöm imámmal az eget... Nem baj, ha érte talán a jó Isten mosolyog...

...Szeretnek! Kivált a gyerekek. A multkor nekik Pilátusról beszéltem. Húztak magukhoz:

— Uljünk le a rétre...

Én pedig beszéltem a gonosz emberről, aki többre becsülte a császárt, mint a könnyesszemű Máriát. Sőhajok szálltak, könnyek potyogtak a végén... Egyikük felállt s nem hagyott békén:

— Öspörös úr, hívjuk mi magunkhoz a Jézust! E' gyün mihozzánk, meglássa, mer itt lakást kap a templomba!...

A másik öklét szoritja haragos arccal:

— De 'iszen! Látnám csak Pilátust, ellátnám a baját... — pedig csak tizéves, de erős legényke.

... a többiek közelebb húzódnak, s ha jelzem, hogy már haza kell térnem, sírva, nevetve egyre csak kérnek:

— Öspörös úr, ne legyen vége a mesének...

... Pedig vége lesz! Talán már nemsokára. A faluban is felcsendült már az Űrangya. Az utcákon hazafelé tart a csorda, az emberek megállnak s néznek a toronyra...

... a harang pedig szól. Nem úgy, mint régen, negyven éve, amikor zúgott-búgott az első szentmisére!

... A fiatalok is hazafelé jönnek. Csendesen vagy nevetgélve. A leányokat ugratják a legények... A falu most búcsúzik. Nemsokára csend lesz, ébren ember csak egy lesz...

— Én, Uram, az öreg plébános. Aki voltam ember... hiszen tudom, hogy az élet keresztút, csak hogy az ember többször esik, mint az Űr. Érzem, hogy a kezem egyre jobban remeg, a szemem is gyengül, panaszszóra egy-kettőre könny gyűl... Nem baj! Ma már este van. Hatvan esztendő! Az idő hogy eljár! Mégis, Uram, engedd, hogy viseljem népem gondját...

— Add, hogy szívem értük dobogjon, s ha mindenütt sötét lesz s ha minden elvész, szívemben a tűz, a szeretet tüze soha ki ne aludjon...

É L E T A F Ö L D A L A T T

Talán kár, hogy a pap egyházmegyéjéhez van kötve s nem mehet más vidékre működni. Megismerne másajta embereket is, szélesebb lenne a látóköre.

Ez a kis írás is egy kövecske akar lenni a nagy képhez. Nem mese, valóság, melyet a falu lelkei között tapasztaltam. Ha valaki sötétnek találná, gondolja meg, hogy sok színből tevődik össze a harmónia. Bár fényesebb lehetne. Meg aztán, a feketegyémánt földjéről szólok, hát ne csodálkozzatok. Lehet, hogy valaki más véleményen van e kérdésben, tisztelet neki.

Itt mifelénk mindenütt kong a föld. Azaz kongana csak, ha óriások lépteivel járnánk. Alattunk a mélyben kincseket rabolnak. Barna szenet. Mifelénk majd minden férfi bányász. Vagy az, vagy volt, vagy lesz. Ezekről szeretnék egyet-mást elmondani. Hogy kik ők? Titokkeresők, kincskeresők. A mélység évezred szülte energiáit szedik, vágják. Benne élnek a Teremtő nagy művében, alkotásában. Mi a szén? Elpusztult élet, ami kincs nekünk. Növényből, irdatlan erdők eltemetett tömegéből ásvány lett. A bányásznak látnia kellene a mélyben az Isten kezét... de sajnos, nem látja meg. Hogy miért?

Régen, amikor e bányák eleven élete megindult errefelé, a szenet kis csillekben, lóval vontatták a napvilágra. A ló lent élt a bánya mélyén egy neki készített helyen. Mindent megkapott: ételt, italt, puha fekhelyet. Csak egyet nem: fényt, világosságot. És az örök sötétségben az évek hosszú során át elvesztette szemvilágát. Megvakult. Mikor megöregedett a ló s nem bírta a földalatti robotot, kihozták a napfényre. Mit ért neki a fény, a napsugár most, nem volt szeme hozzá, hogy élvezze. Most a világoson is úgy botorkált, mint lenn a sötétségben. Élt, dolgozott, de elvesztette a fényt az életéből.

A bányász nem marad lenn egész életében a bánya mélyén, munkája végeztével kijön; s valahogy mégis megszokja szeme a sötétséget és kinn a föld felett is a homály káprázatában él. Talán nem tehet róla, hogy mindent feketének lát, az embereket, a följebbvalóit, az életét. A bizalmatlanság szénpora lepi be s ebből nehezen tud odahaza kimosdani. Ha valaki mint földműves, gazdasági cseléd, küzdéssel bár, de jókedvű, barátságos ember volt, ha lemegy a bányába dolgozni, hamarosan megváltozik. Anyagilag jobb helyzetbe kerül, eléri a fix-tízetést, lelkileg azonban nyugtalanabb lesz. Kicsérélődik. A szénpor belepi a lelkét is. Miért? A földműves, iparos is dolgozik anyaggal, maggal. Házat épít, bútort, cipőt készít, várja az elvetett mag fizetését, munkája gyümölcsét élvezi, de nem változik meg úgy, mint a bányász. Igaz, a kőműves, asztalos, cipész, de az egyszerű gazdaember is alkotó, konstruktív munkát végez. A bányász pedig olyan, mint aki csak emészti a készletet. Rabolja, kizsákmányolja azt, amit a természet alkotott. Nem érzi az egyéni munka, az alkotás örömét... Nem érzi, hogy magának dolgozik.

Érdekes, hogy bizonyos fokú elégedetlenség mellett, mégis minden ifjúnak vágya a bányászélet. Alig van már olyan, aki gazdasági cseléd akarna lenni. Kocsis embert ma holnap idegenből kell hozni. De ez is hiábavaló, mert ha megismeri a bányászéletet, ő is beáll a bányába. Csak elvétve akad olyan ifjú, ki azt tartja: akkor megyek le a bányába, ha majd ablakot csindálnak rá. A lányok bányászlegényt óhajtanak s szemükben több ez, mint az iparos. Mifelénk az iskolásgyerek nem tanul, nem küzd, hogy jó értesítője legyen, vagy elvégezze mind a hat elemi s legyen ezekről is bizonyítványa. Minek ez? — Kérdem egyiktől: mi lesz belőled négy elemi nélkül? Biztonságérzettel felel meg: bányász. Igaz, mi kell ehhez? Két erős kéz és semmi más. Mindenki mehet a mélybe, csodás energiaforrások közé, termelni a meleget, a fényt az emberiségnek. Sajnos, míg meleget termelnek, sokszor jégcsapérzéketlenek a magasabb eszmények iránt. Világosságot termelnek, de lelkük talán a sötétben jár, pisllákol benne a hit, ha még egészen ki nem aludt. Tüzet gyújtani a bányák mélyén, de a lélek tüztét nehéz, ez krisztusi, papi feladat.

Mikor este mennek vagy jönnek a bányából kezükben égő karbidlámpával, a távolról szemlélőnek olyanok, mint imbolygó csillagok vagy talán szentjánosbogárcák serege: tűzfolyam. Házból ki, bányába be... Eszembe jut Aldrich híres könyve: „És lámpást adott kezembe az Úr.” Van nekik is lámpásuk, de csak a kezükben, pedig kellene, hogy az evangéliumi szüzek lámpása a lelkükben égne.

Régen, amikor a bányába lementek, a csapat imádkozott egy szentkép előtt (Szent Borbála a védőszentjük). Kijövet hálát adtak. Mivel valószínűleg nem belső óhaj, hanem felsőbb parancs volt, e szép szokás elmaradt. Ma egykedvű megadással mennek le oda, ahol a bányászinduló szerint „váratlan vész rohanja” meg őket. Köszöntésük a németből átvett: „Jó szerencséd!” Pedig odalenn nem szerencse kell, hanem egészség és az Isten védelme a veszélyek közt.

A földműves élet háromszöge: ház, mező, templom. A bányásznál a harmadik elmarad vagy helyébe lép a korcsma, esetleg a mozi. Vasárnap délelőtt a fele a bányában van (ha nincs szünet), a másik fele meg a „műszak” fáradalmait piheníti. Délután kel fel és akkor, sajnos, nincs már szentmise. Ilyenkor hová megy? Inni. A fiatalok egy része a futballmeccsre, házárdozó, kugli, biliárd, kártyajátéokra vagy pénzt dobálnak nyereségre.

Talán sötét ez a kép és másutt vigasztalóbb akad, de a remény tüze még itt sem aludt ki. És reméljük, hogy valóság lesz az, amit az egyik bányásztöbbségű falu új templomában az öröklámpa szimbolizál. Egy szobor, bányász tartja a lámpát az oltár felé, mutatja és őrt áll: Itt az Isten. Reméljük, eljön az idő és az Isten kegyelme meggyújtja a lámpást a szívükben is.

CSOMOR ERNŐ

Levél a végekről

Valamikor én is ott álmodtam a Központiban — nem ugyan a cellák főúri kényelmében, hanem csak a szerény, de nekem örökké kedves „közös”-ben — világhódító álmokat. Szentül meg voltam győződve, hogy ha majd mi, az új 'papi generáció, kilépünk az életbe, új korszak kezdődik, amelyben már csak mutatóba akad meghódítandó keresztény. Aztán kiléptünk az életbe. Kit erre, kit arra kergettek a szelek. Egyik falura került s a népi pasztorációban eresztett gyökeret. Másik a pedagógiát művelte. Akadt egy-kettő, aki a tudományok mezején szedi a borostyánt. Ismét másik a proletárok megváltását tűzte ki élete céljául. Nekem egymásután három munkatér is jutott. Előbb az ifjúság lelki gondozására küldött főpásztorom. Majd, mikor végigsöpört szegény hazánkon a kommunizmus vihara, a proletárok lelki gondozása lett feladatommá a főváros egyik munkásnegyedében. Innen egy leányiskolába, tanítónőképzőbe sodort egy másik vihar. Most meg a tiszaparti homokba vágtam bele az ekét s a Tömörkényi-féle „célszerű szögény embőrök” között hintegetem a jó magot s várom-lesem immár kilencedik éve, vajjon kikel-e és ha itt-ott nyiladozik, ígér-e termést?

*

A rovatvezetőnek arra a kérdésére, hogy mit csinálok én most itt, annak a paptársamnak szavaival felelhetnék, aki nagy tudós és mélyen gondolkodó elme letére kicsi falura ment plébánosnak. Tőle is azt kérdeztük, hogy mit csinál odakint? Ezt a rövid, de tömör választ kaptuk: „Küszködöm a népnek nevezett ösköddel.”

Bizony szegény népünk széles nagy rétegei elég messze vannak az evangélium fényétől és melegétől. Érdekes történelmi stúdium volna megállapítani, hogy került ide? Mindig így volt-e? Magasabbrendű igényei természeténél fogva ilyen kicsinyek? Vagy talán valahol valami mulasztás történt és annak eredményeképpen lett a lelkiek iránti fogékonysága ilyen halavány? Akár ez, akár az, akár mind a kettő, de tény, hogy ahol azt a valamit mérték, amit Leibnitz olyan találóan „indigentia divini”-nek mond, a tiszamenti magyar nagyon kis iccével forgolódott. Az én feladatom nyilván ennek az iccének a kitágítása és ama bizonyos „mennyei kívánságokkal” való telítése — így gondoltam magamban, amikor városszéli kis plébániám szegény népét közelebből megismertem.

Munkám csakugyan ezzel a megismeréssel kezdődött. Plébániám mind-egyik családjának személyes megismerésével. A gondolatot hozzá az öreg Julcsa néni adta, aki az első itt mondott szentmisém után megállított a kápolnaajtóban (akkor ugyanis nem volt még templomunk, egy apró kis kápolna volt az operációs bázis) és megkérdezett:

— Lelkőm, Tisztölendő úr, maga lösz a mi új papunk?

— Én — feleltem. — Ajánlom is magamat és munkámat mindnyájuk imádságába.

Julcsa néni végignéz tetőtől-talpig s csöndesen megszólal:

— Hát majd möglássuk...

Ezzel a szerény bizalomelőleggel indultam el. Kisejtettem ugyanis Julcsa néni kurta beszédjéből a lelkük fenekén rejtőző nagy bizalmatlanságot, mint a benne terjengő sötétségnek — legalább is egyik — magvát. Úgy

találtam, hogy ezt kell először kioperálni. Erre pedig nincs más módom, mint a személyes érintkezés felvétele.

A nyom helyesnek bizonyult. Novembertől áprilisig pontosan 2112 látogatást csináltam (családjaim száma akkor ennyi volt) s e látogatások során mindig mélyebbre láttam a szegény küszködő magyar lelkébe. Kezdetben csak egy-egy szikra pattant ki belőle. Később mint a tűzhányóból a láva, úgy dőlt ki a sok elhagyatott lélekből a keserűség, a fájdalom, a panasz, no meg itt-ott egy-egy örömsugár is. Nem is a segítség volt az első igényük, hanem csak az, hogy elmondhassák valakinek, ami bennük forr. Valakinek, aki megérti és szeretettel meghallgatja...

A látogatások után már mint régi jó ismerősök köszöntöttük egymást. A hüvös merevség feloldódott. A bizalmatlanság megszűnt. Elfogadtak egynek közülük, aki ugyan felettük áll, de mégis egészen az övék. Nem egy azok közül az „urak” közül, akikben annyiszor csalódniok kellett s akik elől éppen e csalódások miatt annyira bezárkóztak. Amit ettől fogva mondtam és mondok nekik, az törvény. Amit jónak mondok, az jó. Amit rossznak ítélek, az rossz. Mondtam, hogy templom kell és lett templom másfél év alatt, úgyszólván minden hatósági segítség nélkül. És mondtam, hogy kell a templomon kívül népház is, ahol megismerhetik egymást, összebarátkoznak, összeemelegszenek, hisz egyforma az életük, közös a sorsuk: együtt, közösen jobban bírják. És áll a népház is. És folyik benne egyre szélesebb arányokban az „indigentia divini” ébresztgetése.

Ittműködésem második évében, télen, valami disznótoros vacsora készült a népkörben. A választmány állapította meg, kiket hívnak meg oda. Engem is megszavaztak. Másnap reggel Rekettye János bácsi megvárta a templomajtóban és jelentette, hogy küldöttség jön meghívni. Örömömnek adtam kifejezést s kijelentettem, hogy a küldöttséget szívesen látom és a meghívást elfogadom.

— De én éppen azért gyűttem, hogy ne fogaggya el a Plébános úr.

— Miért ne? — kérdezem. — Tisztesség az, ha a lelkipásztort ilyen örvendetes alkalomra meghívják.

— Vékonyallom én azt a tisztosságot, — mondja elborult képpel János bácsi — mert csak eggyel vóttak többen, akik mögyszavazták. (Akkoriban ugyanis ez a kör volt a vörösök tanyája és lassan akart fehéredni.) Mán pedig a mi papunk csak ojan helyre mönjön, ahun mindönki szívesen látja.

Igy aztán nem is mentem el. Tapintatosan elhárítottam a vékonyallott tisztességet.

Az első esztendő mérlegét a Julcsa néni bizalmatlan pillogása, meg a János bácsi mélyértelmű figyelmessége jelzi. Az út innen odáig a híveinkkel való személyes kontaktus útja.

*

Hogy meg ne kísértsen a sátán, hogy íme itt a világhódító kereszténység, amelyről a Centráléban álmodoztam egykoron, illő alázattal bevallom, hogy még csak összes híveim 27%-a él tényleges hitéletet. A további 73% még mindig ama bizonyos „ösköd”, amelynél csak annyi az eredmény, hogy a már meghódítottak egyre több oldalról kerülgetik a szívükből kisugárzó fénnel s így lassan majd csak közelebb jutnak ök is a fényforráshoz. Egy azonban bizonyos: nagyszerű dolog az emberszíveknek ez a nyitogatása. Jó itt lelkipásztornak lenni. Amint hogy jó volt a pesti proletárok között, meg az iskolában is. Mindenütt jó a papnak, ahová Isten gondviselő keze vezérli. Csak lássa meg ezt a kezet még a viharban is...

DR. HALÁSZ PÁL

A BUDAPESTI HIVATÁSOKRÓL

Isten kegyelméből 25 éven át megszakítás nélkül egy és ugyanabban a budapesti állami gimnáziumban végzett — és talán sok emberi gyarlósággal is megtett — hittanári munka után gondolom, szabad közelednem az Úristen szent műhelytitkához: a papi szent hivatáshoz.

A legelső bepillantás azt sugallja nekem, hogy a legszentebb és legmélyebb felvilágosítást e csodálatos műhelytitokról — az én iskolámmal is kapcsolatban — az én isteni Mesterem adja meg nekem ma éppúgy, mint ahogy adta apostolainak: „Non vos me elegistis, sed ego elegi vos.” (Ján. 15, 16.)

A túl kíváncsi ember számára talán keveset mond ez a szentséges közlés. Azonban a Krisztus-tanítványnak mindent megmond: azt is, hogy e szent titok lényegét illetően nem kell többé kérdezősködnöm, aminthogy az apostolok sem kérdezősködtek többet e mozzanat felől.

Ez az első és legszentebb fellebbentése a papi hivatás szent titok-fátyolának. A második:

Az Úristen az élet teremtetlen, azaz örök ősforrása. A család pedig az életnek Isten által teremtett emberi forrása. Az isteni Megváltó — mint Istenember — a „Szentcsaládból” lépett az emberi élet földi színterére. S éppen ezért nem véletlen az, hogy elsősorban a „Szentcsalád” szellemében élő családokból „választja” ki apostol-tanítványai is. Ennélfogva igen nagy fontosságú az a pasztorációs munka, amely a családok megszentelését célozza.

Tudjuk, hogy az Úristen mindenható! Szentséges terveit sem ördögi, sem emberi gonoszság meg nem hiúsíthatja. Tanítványt és apostolt választ ő magának — ha akar — nem egyszer igazán nem szent családból is. De ilyenkor még hathatósabban érvényesül az Úr Jézus Krisztus kijelentése: „Non vos me elegitis, sed ego elegi vos.” Szent megdöbbenéssel tapasztalható, hogy az isteni kegyelem még a leghetetlenebb környezetben is tud csodákat művelni! Ezek azonban többnyire kivételes esetek.

A papi hivatás szent titkának kulcsa az iskola; főképpen pedig a hittanár személye. Amde itt sietve jegyzem meg, hogy elsősorban nem a hittanár egyéni képességeiből és tehetségeiből szövődő, hanem az Isten kegyelméből megteremtődő hittanári személyiség. Fontos az, hogy a hittanár kiválóan képzett egyéniség legyen! De mérhetetlenül fontosabb, hogy Istenből élő és a saját belső világából az Isten kegyelmi ihletéseit árasztó egyéniség legyen! A képzettségnek nem szabad hiányoznia, de a kegyelmi egyéniségnek mindenképpen meg kell lennie. Máskülönben a hittanár személye is csak „zengő érc és pengő cimbalom”.

A jelenlegi borzalmas gazdasági, politikai, kulturális és más egyéb zűrzavar — úgy látszik — sokkal inkább káros, mint áldásos a papi hivatások szempontjából. Azonban az is bizonyos, hogy az „Isten csodái” a papi hivatások tekintetében még e rémséges káoszban is jelentkeznek.

Nekünk, méltatlanoknak, akiket az Úr arra méltatott, hogy apostoltanítványaiért imádkozzunk és dolgozzunk, hogy az isteni Megváltó tartson meg minket — méltatlanságunk ellenére is — szolgálatában, és ugyanakkor küldjön mellénk és utánunk az új papi nemzedékből nálunknál jobb, nemesebb és buzgóbb apostolmunkásokat a szentséges aratásba.

BÁRDOS ISTVÁN DR.

KINEVEZÉSEK ÉS CIMVÁLTOZÁSOK

Bacsur Sándor tarcali káplán lett.

Bartha Béla teológiai tanár és spirituális lett Kassán.

Bihari Bertalan görög katolikus lelkész, Nyirparasznya.

Dunajszky Béla kir. javítóintézeti lelkész. Kassa, Deák Ferenc-krt. 28.

Gyurcsovics Károly pki. tan. teol. tanár Kassán.

Dr. Kosztik György — **Kerényi-re** magyarosított.

Kovács Jenő Somlyószőlős.

Medgyes József plébános, Nagygejőc (Ung vármegye).

Ortutay Jenő országgyűlési képviselő esperes-plébános, Ungvár,
Ceholnya.

Pakocs Károly kanonok, Szegvár.

Rokonai József hittanár a pestszentlőrinci állami gimnáziumban.

Stumpf Sándor pápai kamarás lett.

Vízy István, Nyíregyháza.

G Y Á S Z U N K

BOTZNA JÁNOS

GOYDICH METÓD

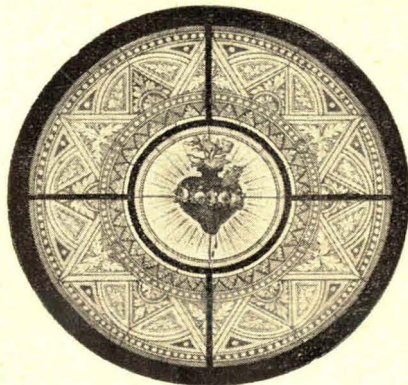
DR. HERODEK FERENC

DR. HORVÁTH SÁNDOR

DR. KÖVÉR LAJOS

VUCETIC JÁNOS

PALKA JÓZSEF

**Magyarország aranykoszorús mesterének
üvegfestészeti műterme**

Budapest, VIII., Baross-utca 59.

Telefon: 1—302—28.

Alapítva: 1894.

KÉSZIT: stilszerű színes és festett templomablakokat, ólomba foglalt díszüvegezést, üvegmozaikot.

— Költségvetés díjtalan, javításokat is vállalok. —

Rómában, Milánóban és Párizsban (Grand Prix) kitüntetve.

**könyvkiadó, könyv- és kegytárgykereskedés, a TURINI
MARIETTI-féle pápai könyvkiadóvállalat vezérképviselője.**

Budapesti főüzlet: Bpest, VIII., Mikszáth Kálmán-tér 4.

Telefon: 136—185. Postatakarékpénztári csekkasz.: 42881.

Magyar és külföldi vallásos, teológiai-bölcseleti, neveléstani, ijtűsági és szépirodalmi művek, imakönyvek, kegytárgyak, szobrok, érmek, keresztek, plakettek, olvasók, fali és imakönyvbe való képek, mindennemű papírneműek állandó nagy raktára.

Kívánatra készséggel küldünk árjegyzéket.

Ugyanitt jelenik meg: az

„**UTUNK**” című lelki élet folyóirata, havonta egyszer (a nyári két hónapot kivéve). Szerkeszti: **DR. CZAPIK GYULA** püspök. Előfizetési ára 1 évre P 3'60.

Vidéki fiókok: Szeged (Gróf Apponyi Albert-u. 20.), Kecskemét (Széchenyi-tér 1.), Kiskunfélegyháza és Hódmezővásárhely.

KORDA NYOMDA: Bpest, VIII., Csepreghy-u. 2. és Mária-utca 42. sz. sarkán. Telefon: 136—113. **VÁLLAL:** könyvnyomtatást, folyóiratok, mindenféle nyomtatványok készítését.

Zwei neue bedeutsame kirchengeschichtliche Werke

JOSEPH LORTZ:

Die Reformation in Deutschland

I. Band: **Voraussetzungen — Aufbruch — Erste Entscheidung.**
Mit 5 Bildtafeln. gr. 80. 449 Seiten.

II. Band: **Ausbau der Fronten — Unionsversuche — Ergebnis.**
Mit 6 Bildtafeln. 332 Seiten.
Beide Bände geheftet 19.— M., in Leinen geb. 25.— M.

Dieses Werk bemüht sich aus nationaler, katholisch-kirchlicher, ökumenischer Verantwortung heraus um eine Darstellung, die in aller Wahrhaftigkeit dem reformatorischen Geschehen des 16. Jahrhunderts in Deutschland gerecht werden will. Und zwar so, dass sowohl von der jahrhundertealten profangeschichtlichen, wie der gleichzeitigen katholisch-kirchlichen Verursachung und von der Stärke des reformatorischen Willens her das tragische Geschehen in seiner geschichtlichen Notwendigkeit und in seinem geschichtlichen Zusammenhängen gesehen wird. Dabei bleibt die Kritik frei von jeder Gehässigkeit; bleibt aber unnachgiebig im Sachlichen. Das Werk, das auf gründlicher historischer Arbeit aufbaut, ist so fliessend und spannend geschrieben, dass es einen grösseren Leserkreis leicht erreichen wird.

DR. JOHANN PETER KIRSCH:

Kirchengeschichte

II. Band, 2. Hälfte: **Die Kirche im Ringen um die christliche Gemeinschaft vom Anfang des 13. bis zur Mitte des 15. Jahrhunderts.**

Bearbeitet von Univ.-Prof. Dr. Johannes Hollnsteiner. gr. 80. 564 Seiten.
In Leinen 18.— M.

Dieser Band setzt mit dem Wirken des weltbeherrschenden Innozenz III. ein und führt über das päpstliche Exil von Avignon und das grosse abendländische Schisma bis zum ersten Renaissancepapst Nikolaus V.; er beginnt mit dem machtvollen jungen Staufer Friedrich II. und endet mit dem schwachen Friedrich III., dem letzten in Rom gekrönten deutschen Kaiser. Die Namen allein zeigen die Wandlung, die richtunggebend ist für die gesamte weitere Entwicklung der Staats- und Kirchenpolitik sowie der Kultur des Abendlandes.

Bisher lagen vor: I. Bd.: Johann Peter Kirsch, **Die Kirche in der antiken griechisch-römischen Kulturwelt.** 896 Seiten, 1 Karte. Gebunden 27 M. — IV. Bd.: Ludwig Andreas Veit, **Die Kirche im Zeitalter des Individualismus 1648 bis zur Gegenwart.** 1. Hälfte: 552 Seiten. Geb. 18 M. 2. Hälfte: 546 Seiten. Geb. 18 M.

DURCH ALLEN BUCHHANDLUNGEN
VERLAG HERDER FREIBURG IM BREISGAU.

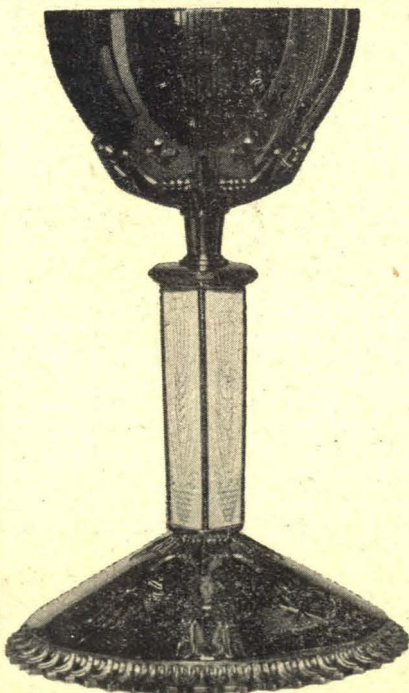
1. Parsch, Guardini magyar fordítású liturgikus könyvei,
2. Prohászka Ottokár sorozaton kívüli művei,
3. Wimmer Anzelm O. S. M. a római misekönyv alapján I—V. kötetben, az év minden napjára összeállított „Orabo spiritu, orabo mente” címen megjelent liturgikus elmélkedései és „A liturgia tüze” c. munkája,
4. Neipperg Adalbert O. S. B.: „Szent Benedek üzenete a modern embernek” c. aszkétikus,
5. Foerster V.: „Az élet művészete”, „Élet és jellem” c. pedagógiai művei s egyéb értékes könyvek kaphatók:

L I T U R G I A

kegytárgy és könyvkiadóban

Budapest, I., Krisztina-körút 125-127-129.

Ugyanott: Liturgikus, primíciára alkalmas kis és nagy szentképek, imakönyvek, plakettek, szobrok és egyéb kegytárgyak ízléses kivitelben. Hitoktatáshoz szemléltető liturgikus szentképsorozatok és táblázatok. A „LITURGIA” miseruhavarrodában saját kézíszövési selymekből, liturgikus kivitelű miseruhák, pluvialék, dalmatikák, stólák nagy választékban s megrendelésre is.

**MISERUHÁK, KELYHEK, SZOBROK,
ZÁSZLÓK, CINGULUSOK STB.**

LEGELŐNYÖSEBB BESZERZÉSI FORRÁSA

OBERBAUER A. UTÓDA

Magyarország legrégebbi templomberendező és
zászlókészítő vállalata.

Budapest, IV., Váci-utca 41.

ALAPÍTÁSI ÉV: 1863.

TELEFON: 18-33-44.

MAGYAR KÓRUS

Évi előfizetés 9— P

hangjegyes egyházzenei folyóirat. Évenként mintegy 60 karművet ad gyermek-, női-, férfi-, valamint vegyeskarok számára. Szövegrésze tanulmányokat, híreket és bőséges tanácsokat ad minden egyházzenei kérdésben. Szerkesztik: Bárdos Lajos és Kertész Gyula.

ÉNEKSZÓ

Évi előfizetés 4:50 P

hangjegyes zenei és énekpedagógiai folyóirat. Az Énekoktatók Orsz. Egyesületének hivatalos lapja. Megjelenik az iskolaévben hathetenként, mindenkor 16 oldal szöveggel és kb. 8 oldal karének kottával. Szerkesztik: Kerényi György dr. és Kertész Gyula.

A DALOS

Partitúrák —30 P-től

férfikari művek új gyűjteménye az énekesrend szellemében. Mai magyar szerzők és régi klasszikusok művei a legkönnyebb fokozattól kezdve.

GYERMEKKAROK

Partitúrák —20 P-től

a magyar iskolai és egyesületi énekkarok számára. Népdal feldolgozások és műdalok, klasszikus szerzők válogatott művei művészi fordításban. Kánonok.

Kérjen részletes árjegyzéket!

**Magyar Kórus, Budapest,
I., Fery Oszkár-u. 55.**

NESZVEDA ANTAL

VIASZGYERTYAÖNTŐDE

Máriabesnyő (Pest m.)

1890—1940.

állami ezüst- és aranyéremmel kitüntetve.

Magyarország elismert — 50 éves —
cége templomi viaszgyertyák
készítésében.

„HUTTER” örökmécsolaj cégem
különlegessége!

Kívánságra árlapot szívesen küldök.

Cégtulajdonos: özv. Neszveda Antalné.

A Magyar Egyházirodatai
Iskola 1939/40. évi munkálatai:

TÓTH TIHAMÉR:

**Jöjjön el
a Te országod!**

utolsó szentbeszédei.

Ára 7:50 P

Szent István Társulat kiadása.

H. P. MARCHANT:

**Előítéletek
gátjain keresztül**

Egy holland miniszter hazatérése.

Ára 3— P

Korda kiadása.

REVERENDÁT, CIMÁDÁT OLCSÓN JÓT KÉSZIT

NÁDOR JÓZSEF

PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ.

Arany- és ezüstéremmel kitüntetve.

Budapest, VIII., József-krt. 13. I. 16. Központi Papnevelő Intézet szállítója.

Keleti-pályaudvarhoz közel.

Vidékre is szállít.

WACHA JÁNOS

KALAPOS MESTER

AZ EGYHÁZI KÖRÖK KEDVELT
BEVÁSÁRLÓ HELYE.

Ernyő, kesztyű, nadrágtartó
nagy választékban.

Templomi ruhák, zászlók

Szabó Gyula

Egyházi ruha műintézete.

FLEMMICH A. FIAI

selyemgyár képviselte.

Budapest, IV.,
Prohászka Ottokár-u.
10. szám.

Telefon: 180—863.

Miseruhák, zászlók, templomi ruha-
anyagok stb. legelőnyösebb beszerzési
forrása.

Missziós hivatású ifjaink

számára készséggel nyújt

mindennemű felvilágosítást

Szent Imre Missziós Szeminárium, Kőszeg.

Farkas Tibor papírkereskedő
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 8.

TÖLTŐTOLL **LEVÉLPAPIR**
NÉVJEGY ajándéktárgyak

BAROSS SZÖVETSÉG, KAT. ÖSSZETARTÁS,
PIARISTA DIÁKSZÖV. tagja.

PIVÁRCSI FÜLÖP

aranyéremmel kitüntetve.
BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ-UTCA 30.

Az összes
papi ruhák
készítője.

P A P I
SZABÓ

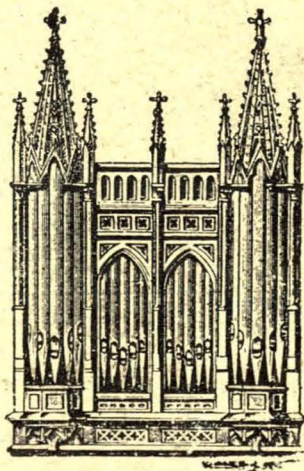
A Központi
Papnövelde
szállítója.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.
P É C S.

ORGONÁK

elsőrangú ki-
vitelben, bár-
mely rend-
szerben. — Új
homlokzat-
sípek, átépíté-
sek, javítások,
hangolások,
évi karbantar-
tások a leg-
jobb kivitel-
ben, a legju-
tányosabb
árak mellett.
Az egri, kalo-
csai, kassai,
győri és pécsi
székesegyhá-
zak és a sze-
gedi Fogadalmi székesegyház világhírű nagy
orgonájának készítője.

Villamos fűtatóberendezések.

Kitűnő hangú harmóniumok.

Támogassa hirdetőinket
CENTRALISTÁRA.

és vásárlásainál hivatkozzék a

Nyomatott : Korda R. T. nyomdájában, Budapest, VIII., Csepregy-utca 2.

